

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 3 (2914) 2006 SAUSIS - JANUARY 17 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Atvaduota, atiduota ir laimėta

Klaipėdos atvadavimo 83-iasias metines minint, pagerbiant ir prisimenant sukilėlius, kovotojus ir toje kovoje žuvusius, įvairioms politinėms bei karinėms audroms praūžus, po aštuonių dešimtmečių daugeliui dalykų pasikeitus, smelkiasi mintis: taip sunkiai atvaduota ir taip lengvai atiduota.

IŠKYLA vėl jėgos ir tiesos klausimai, niekaip nesuderinami, nes ne visų vienodai vertinami. Paprastai stipresniems viso ko matas yra fizinė jėga. Jie nenori jos silpninti, juo labiau prarasti. Problemos ir kivirčiai sprendžiami tik jėga, o laimėjimai sulyginami su tiesa, tartum pagal seną lietuvių posakį: kieno galia, to ir valia. Kitokios pažiūros galėtų kelti ir sumaišyti galiūnų planus. Silpnesnis turi paklusti stipresniam, tylėti, jei nenori būti sunaikintas. Tai tęsiasi nuo amžių, o jėgos reikšmė akivaizdžiai demonstruojama ir šiais moderniais laikais, kai tiek daug šnekama apie humanizmą, žmogaus teises ir taiką. Galiūnų planai vykdomi neatsižvelgiant į žmonių gyvybes, jų užgyventą turtą bei kitas vertybes. Silpnesniųjų ramstis tėra pasitikėjimas teisingumu, kuris laimi paskutinį “mūšį”. Tai dvasinė jėga, ilgainiui nugalinti fizinę jėgą, nors belaukiant laimėjimo ir įvairiais būdais bekovojant dažnai reikia sumokėti labai aukštą pasiaukojimo kainą. Bet kitos išeities mažesniems nėra, jei vertinama laisvė, o ne vergovė. Atrodo, kad ir didžiųjų siekiai galėtų būti derinami su teisingumu, tačiau tai labai retas atvejis. Jokie diplomatų pokalbiai, jokios sutartys nieko nebereiškia, kai stipri ginkluotė ima kalbėti sava kalba. Kam nors smarkiai trenkiant nebeklausama, ar aš gerai darau. Tik parklupdęs silpnesnį bando įrodinėti savo siekių būtinumą, atlikтус žygius pavadinti kilniais vardais.

L IETUVA užgrūdinta. Jėgos ir tiesos sankirčiai bei įvairūs ir gana paveikūs jų atšvaitai per ištisus šimtmečius šalį lietė ir bandė. Nesugebėjom išlikti dideli, nors istoriniai žemėlapiai rodo, kad galėjom ar privalėjom. Bandant atsakyti, kodėl taip atsitiko, yra pagrindo teigti, kad buvo pernelyg pasitikėta fizine jėga plečiant teritoriją ir amžinai tarpusavy kovojant dėl tos teritorijos valdymo, nesisten-giant įvertinti dvasinės jėgos reikšmės, per mažą dėmesį skiriant valstybės gyventojų poreikiams. O kai tapome maži, išsilaikėm nepalūžę, ir tai dvasinės stiprybės ir vienybės dėka. Tauta iškentėjo caristinės Rusijos sprespaudą, atlaikė planingą rusinimą, nes tiesa buvo mūsų pusėje. Atstatant nepriklausomybę, lenkų atplėštą Vilnius jėgos pusėje teišsilaikė 19 metų. Hitlerio užgrobtas Klaipėdos kraštas - vos šešerius metus. Sovietų Sąjunga, užsimojusi sukelti pasaulinę revoliuciją, sužlugo begarbindama ir bedemonstruodama savo fizinę jėgą. Nelygioje kovoje mūsų partizanai beveik visi žuvo, bet galutinė pergalė jų - Lietuva laisva, dėl kurios jie aukojosi. Taigi istorija mus moko, kad laimi tiesa, o ne akla jėga, savo veiksmų nederinanti su teisingumu. Tai itin prisimintina švenčiant tautines bei valstybines šventes, kuriose paprastai kalbama apie pergalės bei laimėjimus, apie mažesniųjų santykius su didesniais ir apie ateitį, kuri turinti būti šviesesnė. Kokia ji bebūtų, vertybių surikiavimas pagal jų paskirtį, jų derinimas atsiliepiant į iškilusią problemą ar būklę, visada bus lemiantis veiksnys sėkmei užtikrinti. Laikantis iš tiesos ir teisingumo išskylančių principų, nuolaidžiavimai ir didesnėms galybėms sumažėtų. O tai skatintų didesnę pasitikėjimą savi-mi, kas labai svarbu rezgant tarpvalstybinius santykius, numatant politinę strategiją. Č.S.

Švč. Mergelės Marijos šventovė Kernavėje

Ntr. S. Sajausko

Lietuvos kraštotyrininkų suvažiavimas

Vilniuje metų pabaigoje (gruodžio 2 d.) įvyko 11-tasis Lietuvos kraštotyrininkų suvažiavimas, kuriame dalyvavo per 200 aktyviausių šio judėjimo dalyvių ir istorikų. Ketverių metų kraštotyrininkų darbus apžvelgė draugijos pirmininkė Irena Seliukaitė. Kraštotyros draugija įsteigta dar prieš karo metais P. Bugailišio, buvo viena iš nedaugelio organizacijų, kuri dirbo ir sovietų okupacijos metais, tiesa, prievartaujama ir persekiojama, kai kraštotyrininko vardas valdžios lūpose buvo virtęs ko ne keiksmažodžiu, bet tautiškumo ir patriotinio pasididžiavimo dvasios praeities tyrinėtojams niekas nepalaužė. Draugija dabar turi arti 3000 narių, jiems talkina dar 4000 jaunųjų kraštotyrininkų mokyklose. 33-jose rajonų savivaldybėse yra kraštotyros skyriai, bet jokio valstybinio finansavimo draugija negauna. Nepaisant didelių nepriteklių, rėmėjų pastangomis išleista 343 spaudiniai ir knygos; paskutiniaisiais metais parašyta 400-tų

kaimų istorijos, surengtos 175 ekspedicijos. Kraštotyrinį darbą ypač sėkmingai dirba respublikos bibliotekininkai. Vieni iš kūrybingiausių ir darbščiausių – Šiaulių, Akmenės, Rokiškio, Kupiškio bibliotekų darbuotojai. Daugelyje vietovių kraštotyrininkų iniciatyva ir pastangomis įsikūrė įdomūs vietiniai muziejai. Daug kraštotyros baruose yra nuveikęs prof. dr. Libertas Klimka, kuriam už kraštotyros, paminklotyros ir etnologijos darbus paskirta respublikinė J. Basanavičiaus premija. Tai ypač svarus kraštotyrinio darbo mokslinis įvertinimas. Įdomus reiškinys, kad kraštotyros puoselėtojai, rinkdami senų kaimų istorijas, sukviesdami čia gimusius kraštiečius paskatino kurtis kaimų bendruomenes, atgaivinti ir išsaugoti senuosius lietuvių papročius ir tradicijas. Nykstant ir silpnėjant Lietuvos kaimui, tai gyvybiškai svarbu.

Dabartiniu metu kraštotyrinis judėjimas labiau koncentruojasi atskiruose regionuose

bei miestuose, kuriasi savarankiškesni skyriai, todėl Lietuvos kraštotyros draugija pagal naujai priimtus įstatus oficialiai toliau vadinsis taip – “Asociacija kraštotyros draugija”. (Norėčiau pastebėti, kad manęs asmeniškai toks pavadinimas netenkina – neliko Lietuvos vardo, atsirado nepageidautinas tarptautinis svetimžodis – H.P.).

Suvažiavime buvo išrinkta nauja 7 asmenų draugijos valdyba, jos pirmininku išrinktas patyręs kultūros darbuotojas Aleksandras Šidlauskas. Anksčiau pirmininke dirbusi Irena Seliukaitė siūlomų pirmininkės pareigų nebegalėjo vykdyti, nes dirba Kultūros ministerijoje, o valstybės valdininkams užimti visuomeninių organizacijų vadovų postus neleidžia įstatymas.

Už sėkmingą ir kūrybingą darbą suvažiavimas nuoširdžiai padėkojo I. Seliukaitei, kuri ir toliau pažadėjo aktyviai dirbti kraštotyrinį-organizacinį darbą.

Henrikas Paulauskas

Š i a m e n u m e r y j e

- Lietuvos kraštotyrininkų suvažiavimas - 1 psl.
- Faktai iš partizaninio karo - 2,3 psl.
- Į Vilnių, į Vilnių... - 3 psl.
- Keliaujant po Lietuvą - 4 psl.
- Pilietiškas praktiškai - 4,5 psl.
- Dainų šventė ir lėšos - 6 psl.
- Lietuvio koncertai Amerikoje - 7 psl.
- Šabaniausą pripažino laikas - 8 psl.
- Renavo dvaro įdomybės - 8 psl.
- “Rasotos žolės tyla” - 9 psl.
- Eglės Valiūtės vitražai - 9 psl.
- Plataus masto veikėjas - 10 psl.
- Skandavom: “Kvaišalus - į pensiją!” - 13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802

E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760. LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“. REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, rėmėjo - \$60, garbės - \$70. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60. Amerikoje - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į „TŽ“ administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society „Žiburiai“, Inc.

Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Popiežius Benediktas XVI pasiryžęs 2006 m. apsilankyti Štambule, Popiežiškiosios krikščionių vienybės tarybos prezidento kardinolo Walterio Kasperio paskatinimas. Dalyvavęs Šv. Andriejaus šventėje Konstantinopolio patriarchate, jis teigiamai vertino katalikų ir ortodoksų santykių perspektyvas. Tarptautinės dialogo komisijos koordinacinio komiteto posėdis vyko Romoje, kur diskutuoti popiežiaus primato ir kolegialumo klausimai. Prieš popiežiaus galimą apsilankymą Maskvoje turėtų būti išspręstos iškilusios problemos, kaip Maskvos patriarchato kaltinimai Katalikų Bažnyčiai tikinčiųjų verbavimu bei graikų apeigų Katalikų Bažnyčios vaidmeniu Ukrainoje.

Popiežius Benediktas XVI paskelbė pirmąjį laišką Pasaulinės taikos dienos proga 2005 m. gruodžio mėnesį. Kaip rašo *The Catholic Register* (2006 m. sausio 1-8 nr.), jis savo dvilikus puslapių laiške iškėlė klausimus apie tariamų teroristų įkalinimo sąlygas. Popiežius pabrėžė, kad tarptautinė humanitarinė teisė turi galioti net ir karo metu, visos tautos privalo jos laikytis. Jis jokių valstybių neįvardino, tačiau kalbėjo apie istorijos raidoje įvykusį melą, kuris kurstė karus, aiškiau negu jo pirmtakas pasakė, jog religinis fanatizmas gali paskatinti teroristinį galvąjimą ir veiklą. Šventasis Tėvas priekaištavo valstybių vadovams, kurie kursto savo piliečius prieš kitas tautas. Valstybėms, turinčioms arba išsigyjančioms branduolinių ginklų, jis patarė, kad taikos tiesa reikalauja jas atsisakyti šio kelio ir pasirinkti nusiginklavimą.

Kalėdinis prezidento Valdo Adamkaus susitikimas su Lietuvos vyskupais ir kitais tradicinių krikščioniškųjų konfesijų atstovais įvyko prezidentūroje 2005 m. gruodžio 19 d. Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, SJ, pranešė žiniasklaidos atstovams, kad susitikime nuskambėjo mintis, jog šiandien jaučiamės kaip aklavietėje, iš kurios vienintelis kelias – reikia keistis žmonėms. Prezidentas kvietė Bažnyčios atstovus prisidėti prie to keitimosi. Arkivysk.

Tamkevičius savo ruožtu kvietė žiniasklaidos atstovus suderinti pastangas, kad galėtume padėti Lietuvos žmonėms keltis iš dugno. Susitikime kalbėta apie švietimo reformas, jaunimo problemas, teigė Vilniaus arkivyskupas kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Evangelikų liuteronų vyskupas Mindaugas Sabutis sakė, kad kalėdinio susitikimo metu buvo pasidalyta mintimis, kaip didelės ir mažos religinės bendruomenės, mokyklos ir nevyriausybinių organizacijų galėtų daug ką pakeisti šioje srityje. Susitikime pas prezidentą, be minėtųjų dvasiškų, taip pat dalyvavo Šiaulių, Telšių, Panevėžio, Vilkaviškio vyskupai, Lietuvos vyskupų konferencijos, Lietuvos Rytų apeigų, evangelikų reformatų, sentikių stačiatikių atstovai.

Sakralinės muzikos globėjos šv. Cecilijos šventės proga Telšių vyskupijos šv. Cecilijos draugija antrą kartą surengė kursų vargonininkams ir visiems besidomintiems sakraline muzika. Choro studiją vedė Klaipėdos universiteto Menų fakulteto Chorvedybos katedros prof. Gediminas Purlys. Mišių koncelebracijai vadovavo Telšių vyskupas J. Boruta, SJ. Paskaitą apie giesmių panaudojimą liturgijoje skaitė kun. V. Gudelūnas.

Lietuvos Kolpingo draugijoje vykdomas jaunimo projektas „Nori keisti pasaulį? Pradėk nuo savęs!“. Rengiamas seminarų ciklas, kurio metu dalyviai būtų supažindinti ne tik su savanoriška veikla bei jos metodais, bet ir su Kaune veikiančiomis nevyriausybėmis organizacijomis. Dauguma projekto dalyvių – aukštųjų mokyklų studentai, kurie supažindinami su komandinio darbo metodais, konfliktų valdymo projektų rašymu. Kolpingo draugijoje vadovai taip pat užsima su Kauno moksleiviais po pamokų, norėdami suteikti galimybę mažesnes pajamas turinčių tėvų, asocialių ir socialiai remtinų šeimų vaikams turiningai praleisti laisvalaikį. Kasmiet projekte dalyvaujantys vaikai vyksta į nemokamą ekskursiją bei šventinius renginius.

Faktai iš partizaninio karo

ANTANINA GARMUTĖ-SKUČAITĖ

Istoriją įamžina rašytiniai šaltiniai ir gyvoji žmonių atmintis. Idealus atvejis, kai istorinė dokumentika sutampa su liudininkų prisiminimais.

Neįprastas jausmas apima paėmus į rankas vieno iš vertingiausių Lietuvos partizaninio karo prieš raudonuosius okupantus dokumentų – Juozo Daumanto knygos *PARTIZANAI* 5-ąją leidimą (Kaunas, LPKTS, redaktoriaus K. Kasparas. 2005m., 800 psl.). Joje, skirtingai nuo ankstesnių šios knygos laidų, yra panaudotas autorius sudarytas vadinamasis Raktas.

Rašydamas šią knygą 1948 m., kai Lietuva buvo okupuota, autorius, nenorėdamas pakenkti kovojantiems tautiečiams, negalėjo atskleisti kai kurių pavardžių, slapyvardžių, vietovių pavadinimų. Knygoje kursyvu (smulkiu šriftu) nurodyti indeksai atskleidžia tai, kas buvo įslaptinta. Rakto paaiškinimai – istorikų K. Kasparo ir B. Ulevičiaus. Gaila, kad ir šioje *PARTIZANŲ* laidoje, kaip ir ankstesnėse, vis dėlto nepateiktas originalus Rakto tekstas, o plačiuose komentaruose pasitaiko netikslumų.

Juozo Daumanto knygoje randame ne tik 1945–1948 m. partizanų kovų istoriją, bet ir tikslus gimtųjų vietų aprašymus, pažįstamus žmones – kaimynus, gimines, anuomet matytus kovotojus. Mūšis Nuotakų kalne, Paliose, Pakuonio puolimas... Ir gerai žinomame po grindyje Kaune gydyti ar globoti, slapstyti partizanai: Klemensas Baltrušaitis, Justinas Banionis, Jurgis Lukša.

„...Mogiškėje ant prieklėčio 1951 m. vasarą matau sėdinčią mokytoją Reginą Budreikaitę – MGB agentę „Baltiją“, laukiančią Juozo Lukšos, kad galėtų jį išduoti. Visą vasarą ji veltui kiurksojo pas mano tetą Petronę Vilkiene, bet taip ir nesulaukė – kovotojas įtarė užverbavimą ir nesirodė“.

Skyriuje *Pirmieji partizanų žingsniai* indeksu nr. 1 pažymėtoje pastraipoje, remiantis Raktu nurodoma pavardė ūkininko, pas kurį šie žingsniai atvedė partizanus – knygos autorių ir vadus Mykolą Joną, Karda, Uosį ir kitus. Ūkininko pavardė – Jurgis Skučas (šių eilučių autorės tėvas). Partizanai apsistojo, rado prieglobstį.

Švintant buvo pastebėta ilga vora automobilių, judančių nuo Prienų Dambravos dvaro link. Tai važiuavo rusų kareiviai į sovietinių rinkimų agitaciją. Partizanai, prisidengdami sodybomis, per Kozerų miškelį pasitraukė į Garliavos girią, o likęs sodybos šeimininkas (J. Skučas) išvarė iš tvarto visus gyvulius ir juos vaikydamas stengėsi užmaskuoti sniege įmintas partizanų pėdas. Prisimenu, tėvas ne kartą pasakojo apie šį įvykį, kai kiemą tuojau užplūdę rusai stebėjosi, kodėl viduržiemyje šeimininkas iš tvarto išvaro gyvulius. Tėvas atsakęs, kad girdyti ir prisi-mankštinti. Tikrosios priežasties jie taip ir nesuprato.

Savo tėvą randu ir knygos

Pakeliui į 1949 m. vasario mėn. partizanų vadų suvažiavimą Miškai kaime. Pirmoje eilėje iš kairės: LLKS prezidiumo sekretorius Petras Bartkus, „Tauro“ apygardos vadas Aleksandras Grybinas-Faustas, Pietų Lietuvos (Nemuno) srities vadas Adolfas Ramanauskas-Vanagas ir jų apsaugos grupė. (Reprodukcija iš Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centro leidinio *Už laisvę ir tėvynę*)

Iš Vakarų grįžę desantininkai ir „Tauro“ apygardos vadovybė. Iš kairės: Juozas Lukša-Skirmantas, „Tauro“ apygardos vadas Viktoras Vitkauskas-Saidokas, apygardos vado adjutantas Pranas Naujokas-Kietis, Benediktas Trumpys-Rytis ir Klemensas Širvys-Sakalas. (Reprodukcija iš Lietuvos genocido ir rezistencijos centro leidinio *Už laisvę ir tėvynę*)

dalyje, pavadintoje *Dokumentai* (635–637 psl.), kai reikėjo gelbėti iš rusų kalėjimo Juozo Lukšos brolių Jurgį. Tam tikslui pasitarnavo Lukšų šeimos išgelbėto iš vokiečių nelaisvės pabėgusio raudonarmiečio Vasilijaus Osokino rašyta padėka Lukšoms. Osokiną išsaugoti nuo vokiečių arešto jiems padėjo ir kaimynai, pas vieną iš kurių, dokumente įvardytą Lukšų giminaičiu, Jurgį Skučą Osokinas buvo nuvežtas ir apgyvendintas.

Teisybės dėlei, galiu patikslinti, kad Jurgis Skučas nebuvo Lukšoms joks giminė (kaip rašoma dokumente 636 psl.), bet jis pasirašė šį dokumentą, tuo padėdamas ištraukti Jurgį Lukšą iš NKVD kalėjimo. (Gaila, kad dokumento kopijos tėvas sau nepasiliko – gal tai būtų išgelbėję jį nuo tremties į Sibirą?). O raudonarmiečio Vasilijaus Osokino poelgis mums dar kartą patvirtina žinomą tiesą, jog žmogaus dvasinės savybės nepriklauso nei nuo jo tautybės, nei nuo politinių įsitikinimų.

Kitoje knygos vietoje (indeksas 115, psl. 521 ir 766) Jurgis Lukša slapstosi pas gimines – gyvena po grindyje „pas Mogiškių Vilkus“. Jo likimas čia siejasi su mano antraisiais tėvais – Katarina ir Kazimieru Garmais. Į mūsų namą Kaune, Aukštojoje Panemunėje 1946 m. mano motinos sesuo Petronė Vilkienė atvežė abu savo vaikus – Praną ir Kazę Kižius. Jie mokėsi Aukštosios Panemu-

nės progimnazijoje, o korepetitoriumi buvo Jurgis Lukša, gyvenęs pas mus nelegaliai.

Didžiuojuosi savo abiejų tėvų – Skučų ir Garmų – didžiadvasiškumu, jų besąlygiška pagalba partizaninei tautos kovai, jų ištikimybė Tėvynei Lietuvai. Man labai malonu tai aptikti ir istorinėje dokumentikoje...

Rakto komentaruose pastebimi kai kurie netikslumai, taip pat ir prasilenkimai su tiesa. Pavyzdžiui, ketvirtame skyriuje 73 indeksu pažymėta Š vietovė iššifruota kaip kelias „į Šidiškius“, o turėtų būti „į Čiudiškius“. Knygos 127-128 psl. nurodyti dviejų sodybų indeksai 114 ir 118 turi būti siejami ne su dviem, o su viena ir ta pačia sodyba P. – mano senelio Povilo Petrausko Mogiškės vienkiumi.

Su tiesa prasilenkta 521 psl. (115 indeksas), iššifruojant mano tetos Petronės Vilkienės genealogiją. Minėtoje pastraipoje, Rakto komentare Mogiškės vienkiumio savininkės Petronės Vilkienės mergautinė pavardė nurodyta Žemaitytė, kai tuo tarpu ji buvo Petrauskaitė (mano abiejų motinų – gimdytojos ir augintojos – sesuo). Jos pirmuoju vyru Rakto komentaruose nurodytas Antanas Kižys. Iš tiesų gi buvo Pranciškus Kižys. (Šalia jo teta Petronė ir palaidota Išlaužo kapinėse; visos trys seserys Petrauskaitės čia ilsisi prie to paties tako, iš eilės: Garmuvienė, Skučienė, Vilkienė).

Nukelta į 3-čią psl.

Į Vilnių, į Vilnių...

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Laiko kalendorius kviečia mintimis sugrįžti praeitin, stabtelėti ties reikšmingais istoriniais įvykiais, turėjusiais įtakos valstybingumo neišlikimui, laisvės praradimui.

Dauguma žinom ir esame girdėję, kad 1939 m. rugsėjo 28 d. Reicho ir Sovietų Sąjungos vyriausybės, pasirašydamos sutartį, sureguliuo klausimus, kylančius dėl Lenkijos valstybės iširimo. Šios sutarties ketvirtoje dalyje atsirado slaptas protokolas dėl Lietuvos (Baltijos valstybių) žemių grobuoniško pasidalijimo. Taigi 1939-ieji metai. Ruduo. Spalio ir lapkričio mėnesiai.

Lietuvos vyriausybės posėdyje, vykusiame tų pačių metų spalio 1 d. nutarta siųsti Maskvon užsienio reikalų ministerį (UR) J. Urbšį, kurio atvykimo laukė Molotovas. Spalio 4 d. atskridęs Maskvon, Kremliuje ministeris susitiko su Stalinu ir Molotovu. Prasidėjo derybos. Lietuvos delegacija vadovavosi tezėmis, priimtomis posėdyje, kuriose sakoma, kad Lietuvos neutralitetas – valstybės pagrindas. Maskvoj pateikiamas Lietuvai dviejų sutarčių projektas. Vienas – Vilniaus krašto perdavimas, antras – dviejų šalių savitarpio pagalbos, įvedant 50000 Raudonosios armijos karių. Pasiderėjus sutiko apsiriboti 36000 karių įvedimu.

Lietuvos delegacijai sugrįžus, ministerių taryboje, dalyvaujant prezidentui A. Smetonai, nutarta siūlyti Maskvai dvi sutartis: vieną – dėl Vilniaus, kurią siūlė Kremlius, kitą – savitarpio pagalbos be įvedimo Raudonosios armijos dalinių, kurią Stalinas su Molotovu kategoriškai atmetė ir pareiškė, kad abi sutartys sujungiamos į vieną, o jų laikas pratęsimas nuo 10 iki 15 metų.

Spalio 11 d. Kaune per radiją pranešama žinia apie Vilniaus miesto ir krašto grąžinimą Lietuvai. Kaune šventiška nuotaika, gatvėse džiūgaujančių žmonių minios. Išsvajotas Vilnius – Lietuvos. Vyksta mitingai. Pasigirsta šūkiai “Tegyvuoja Sovietų Sąjunga”, “Tegyvuoja Sta-

linas” ir kt. Dar siūloma Kremliaus vadams padėkas perduoti. Spalio 22 d. Kaunan atvyksta aukšti sovietinės kariuomenės vadai susitarti dėl kariuomenės įgulų įvedimo Lietuvon. Lietuvos UR min. J. Urbšys, kreipdamasis į Lietuvos pasiuntinius Europoje S. Lozoraitį (Romoje), B. Balutį (Londone), P. Klimą (Paryžiuje), K. Škirpą (Berlyne) prašė išreikšti savo požiūrį dėl Lietuvos vyriausybės veiklos kitomis sąlygomis.

Spalio 27 d., 9 val. Lietuvos kariuomenė vadovaujama generolo V. Vitkausko, pradėjo žygį į Vilnių, o 11 valandą peržengė demarkacijos liniją, skyrusią lenkų okupuotą Vilniaus kraštą nuo Lietuvos.

Spalio 28 d., 12 val. Lietuvos kariuomenės Vilniaus rinktinė įžengė į Vilnių. Katedros aikštėje įvyko Vilniaus atgavimo iškilmės. Pagal spalio 10 d. pasirašytą sutartį vėlai naktį (Kremliu prievartaujant), Lietuvos ir sovietų kariniai vadai susitarė, jog sovietinės armijos įgulos įsikurs Alytuje, Prienuose, Gaižiūnų poligone ir Naujojoje Vilnioje.

Spalio 29 d. visoje Lietuvoje vyko didelės iškilmės atgavus Vilnių. Vilniuje jos prasidėjo šv. Mišiomis Aušros Vartų koplyčioje. Katedros aikštėje didelė šventė: priimamas kariuomenės Vilniaus rinktinės paradas, skambant Vilniaus šventovių varpams, šaudant patrankoms, orkestrams grojant, giedant jaudulio pagautai miniai Lietuvos himną, Gedimino pilies bokšte iškeliama trispalvė.

Lapkričio 15 d. Paneriuose – sovietinės armijos daliniai. Minėtose dislokavimo vietose įsikūrė 20000 karių.

Paryžiuje susitikę Lietuvos pasiuntiniai užsienyje parengė “Pasiuntinių memorandumą”. Raudonosios armijos įgulų įvedimą jie traktavo kaip tiesioginį pavojų Lietuvos nepriklausomybei. Tokia nuomonė, kad spalio 10 d. sutartis kelia pavojų valstybingumui, formavosi politikų tarpe, vadovybėj. Kiek vėliau, lietuviai supratę bolševikų politiką, sakė: “Vilnius mūsų, o mes rusų”.

Vilniaus atgavimo iškilmės. Lietuvos kariuomenės rikiuotė Katedros aikštėje 1939 m. spalio 29 d.

Faktai iš partizaninio...

Atkelta iš 2-ro psl.

Toliau Rakto komentare rašoma, kad Onos Lukšienės sesuo Kazimiera buvo ištekJusi už Petronės brolio (521 psl.). Kadangi Petronės Vilkienės brolis buvo ne Žemaitis, o Petrauskas, tai ir Kazimiera Vilkaitė-Žemaitienė Petrauskaitės-Vilkienės brolio Petrausko žmona būti negalėjo...

Kadangi knygos *Partizanai* 5-ojo leidimo Raktas šifruojamas nepateikiant originalaus jo teksto, lieka neaišku, dėl kieno kaltės – ar dėl *Partizanų* autoriaus, ar dėl Rakto komentatorių – įšivėlė minėtos klaidos.

Partizaniniame kare pasireiškė ne vien partizanų didvyriškumas. Kiekviename žingsnyje

reikėjo ir rėmėjų, ryšininkų pagalbos ir pasiukojimo. Knyga nušviečia sudėtingas, keblias situacijas, žūtbutinę kovą su išdavikais, stribais, išryškina provokatorių gudrybes ir klastą – reiškinis, su kuriais kaskart tekdavo susidurti žiaurios okupacijos sąlygomis.

Juozo Daumanto knyga *Partizanai*, kaip ir Adolfo Ramanausko-Vanago *Daugel krito sūnų...*, Liongino Baliukevičiaus-Dzūko *Dienoraščiai*, Juozo Armonaičio-Triupo *Meskit dalgius, imkit kardus...* ir kitos autorinės pačių Laisvės kovų dalyvių knygos atverčia mums vertingiausius tautos istorinės dokumentikos puslapius, kuriuose ne vienas su jaudulių sutinkame ir brangius širdžiai asmenis.

Todėl tokių knygų autorių pateiktą medžiagą derėtų perteikti labai tiksliai, komentuoti itin atsakingai.

ŠA SAVAITĖ LIETUVOJE

Laisvės gynimo 15-metis

Sausio 13-osios – Laisvės gynimo 15-ųjų metinių proga seime vyko iškilmingas seimo posėdis, o Vilniaus televizijos bokšte - virtuali pilietiškumo pamoka ir studentų diskusija *Kokias Sausio 13-osios pamokas Lietuva išmoko per 15 metų?* Iš seimo buvo transliuojama 20 Lietuvos neakivaizdinio mokyimo tinklo centrų. Vėliavos pakėlimo iškilmės Nepriklausomybės aikštėje vyko 12 v.d., Sausio 13-sios aukų pagerbimas Antakalnio kapinėse 1 v.p.p., taip pat Lietuvos krašto apsaugos savanorių pajėgų karių pagarba laisvės gynėjams Alytaus, Kauno, Kėdainių, Marijampolės, Rokiškio kapinėse.

Prezidentūroje 3 v.p.p. Sausio 13-osios medalius įteikė prezidentas Valdas Adamkus, Mišios Vilniaus Arkikatedroje bazilikoje vyko 6 v.v., o ten pat 7 v.v. - premjera A. Martinaičio oratorijos *Mūsų laisvė: septynios invokacijos*.

Kaune Laisvės gynėjų dienos paminėjimas prasidėjo Mišių aukojimu bei literatūrine-muzikine kompozicija Šv. Mykolo Arkangelo šventovėje. Aplankyti Sausio 13-ąją žuvusiųjų kapai, padėtos gėlės prie paminklų. Vakare “Girstučių” kultūros ir sporto centre vyko vakaras *Amžinam gyvenimui ant Lietuvos patekėjo jų širdys*, skirtas Lietuvos laisvės gynėjams.

Seimo interneto tinklalapyje www.lrs.lt sudėta iš seimo archyvo 1991 metų sausio įvykių kronika lietuvių ir anglų kalbomis, taip pat prieinamas Martyno Mažvydo bibliotekos specialus tinklalapis www.laisve15.lt, kur sukaupia įvairi archyvinė medžiaga.

Išsaugoti laisvės ugnį

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus sausio 12 d. dalyvavo renginyje *Pagerbimo laužas prie TV bokšto Vilniuje*, kur jis kalbėdamas pakvietė visus Lietuvos žmones savo širdyse atgaivinti prieš 15 metų liepsnojusią laisvės ugnį. Jis padėkojo visiems Lietuvos laisvės gynėjams, pabrėžė tikintis, kad skausmingos istorinės pamokos niekad nebus pamirštos. Jis kvietė nebūti abejingais ir Lietuvos jaunomenei perteikti tikrą istorinę tiesą.

Savaitraščio *Veidas* užsakymu, atlikta apklausa rodo, kad dauguma Lietuvos gyventojų (62,4%) stotų ginti Lietuvos nepriklausomybę jeigu pasikartotų tragiški 1991 m. įvykiai (DELFI-BNS).

Pagerbiant Sausio 13-osios įvykių aukų atminimą, Vilniuje sausio 8 d. surengtas tradicinis tarptautinis bėgimas “Gyvybės ir mirties kelis”. Bėgimo dalyviai nuo Antakalnio kapinių sostinės gatvėmis bėgo iki televizijos bokšto. Bėgimą surengė Lietuvos bėgimo mėgėjų draugija kartu su Krašto apsaugos ministerija.

Neatidėliotini darbai

Lietuvos seimo pirmininkas Artūras Paulauskas teigia,

jog Europoje kilus dujų tiekimo krizei, Lietuvai būtina strategiją, bet ir jos atnaujinimo terminus, nebeatidėlioti energetinio saugumo darbų. Esamą Europos sąjungos ir ypač Baltijos šalių energetinį priklausomumą nuo monopolinių Rytų šaltinių reikia mažinti, kuriant elektros ir dujų tiekų jungtis su Vakaraais. Kitaip netolimoje ateityje Lietuva gali likti vienintele ES valstybe, neturinčia kur saugoti gamtinių dujų, A. Paulausko nuomone. Energetikos stabilumas ateityje kuo mažiau turi priklausyti nuo politikos. Kitų energijos šaltinių paieška nėra lengvai išsprendžiamas klausimas, tačiau nebegalima vilkinti derybų ir atidėlioti planų dėl naujų tiekimo maršrutų, naujų vamzdinių, investavimo į energetikos infrastruktūrą (LGTIC-BNS).

Kliudo “Via Baltica” statybą

Lietuva sunerimusi dėl Lenkijos sprendimo sustabdyti tiesimą greitkelio “Via Baltica”, kuris sujungtų Baltijos valstybes ir Lenkiją, skelbia LGTIC-BNS. Lenkijos aplinkosaugos ministeris pranešė prieš kelias savaites, kad panaikinami prieš pusmetį Palnekės vaivados išduoti leidimai pradėti trijų “Via Baltica” atkarpų tiesimo darbų, nes jie esą neatitinka teisinių normų ir pažeidžia gamtos saugos reikalavimus. Jo teigimu, tiesiant greitkelį smarkiai nukentėtų Augustavo ir Knišinskio girios bei Biebzansko valstybinis parkas. Sausio 5 d. iš Lietuvos į Lenkiją einančiame Budzisko-Augustavo-Varšuvos kelyje maždaug tūkstantis lenkų surengė protestą, reikalavo iš valdžios paspartinti “Via Baltica” statybą, tiesti kuo daugiau aplinkkelių apie miestus.

Sveikatos įstaigų reforma

Lietuvos sveikatos apsaugos ministerija (SAM) šiais metais pradės antrąją sveikatos įstaigų pertvarkymo dalį. Iki 2008 m. ketinama supaprastinti gyventojų prisirašymo prie sveikatos priežiūros įstaigų tvarką bei leidimų steigti pirminės sveikatos priežiūros įstaigas išdavimų tvarką, pagerinti greitosios medicinos pagalbos paslaugų kokybę, plėsti dienos stacionarus, dienos chirurgijos paslaugas, 80% slaugos ir palai-komojo gydymo paslaugų įjungti į bendrojo pobūdžio ligonines, senesnius kaip 10 metų greitosios pagalbos automobilius pakeisti naujais. Pertvarkymui planuojama skirti 30 mln. litų 2006 m. Pirmoje reformų dalyje per porą pastarųjų metų buvo pertvarkytos 23 ligoninės, penktadaliu sumažintas lovų skaičius bendrojo pobūdžio ir specializuotose ligoninėse, išaugo ambulatorinių ir slaugos paslaugų apimtys, sumažėjo gydymo stacionare trukmė. Pernai pertvarkymui buvo skirta 29 mln. litų. **RSJ**

KUN. KAZIMIERAS
AMBRASAS. SJ

Tęsinys iš 2 nr.

Verpena

Net negali įsivaizduoti, kurių gražių vardų ir pavadinimų surandi Lietuvoje. Vos tik trys kilometrai nuo Kelmės ant nedidelio kalnelio prie Verpelio upeliuko išsibarstęs bažnytkaimis. Nuo 1585 m. brolių Šemetų dalybų inventoriuje minimo Verpenos dvaro bus atsiradęs ir dabartinis Verpenos bažnytkaimis, kuris ne sykį minimas įvairiuose senoviniuose inventoriuose ir kituose raštuose. XVIII a. Valavičiai šioje vietoje pastatė medinę koplyčią, kuri ne tik 1877, bet ir neseniai suremontuota. Nors jos šventorius dabar gerokai apžėlęs, bet, matyt, kad čionai yra meldžiamasi ir, atidarius apysenos duris, už jų randi visai naujutėlaites baltos medžio įdėtas antrąsias duris. Į ją žvilgtėjęs pro langą, pamatai tvarkingai sustatytus suolus, švariai uždengtą kuklų medinį altorių, viduryje – margą taką ir medines grindis. Šventovės stogas – prižiūrimas, atrodo, niekur nei įgriuvęs, nei supuvęs.

Verpenos dvaro laukuose yra trys vienas nuo kito per gerokas varsnas (0.75-1 km) išsi-mėtę senkapiai. Vienas iš jų – prie Aukštmiškio miško, Cigonkalniu vadinamas. Anksčiau čia žmonės pasakodavę, kad kažin kas išsikasęs statinaitės šulą, tad galvoję, jog čia paslėpta kokia dvylika statinaičių aukso. Pasiklausę tų gandų, lobių ieškotojai visiškai sugadinę kalniuką. Rasta griaučių liekanų, žiedų, papuošalų ir kitokių senienų. Antrasis senkapis – prie

dvaro vidurio, paupelyje, vadinamas Liepų kalneliu prie Šaukėnų-Kelmės kelio. Ant jo seniau stovėję du kryžiai ir koplytėlė. Apylinkėje dar žinomas Paverpenio dvaras, kur buvęs cukraus, paskui drobės ir galop skardos fabrikėlis.

Varniai

Jau kartą sėdęs į kun. Alionido vairuojamą automobilį, žinok, kad atsirasi ten, kur nesitiekėjai, ir grįši taip vėlai, kaip nenorėjai. Taip atsitiko ir šikart. Tačiau nėra to blogo, kad neišeitų į gera. Kaip malonu, kad gali pavaikščioti, sakysime, po Varnius, kurių muziejus, kadaise buvęs toks apleistas ir sunykęs, dabar turi net interneto centrą, kuris veltui aptarnauja norinčius. Čia keliose neseniai sutvarkytose salėse tvarkingai išdėstyti rodiniai, kabo senosios miesto vėliavos, meniški kryžiai, medaliai, paveikslai ir kitos senienos, kurių čionai gali pamatyti nedaug. Dar laukia, kada globėjai, rėmėjai sušėls, kad galėtų veikti visos salės, - jų didžiuma dar išgriuvusios, laukia lėšų ir nagingų meistrų rankos. Ypač reikia sutvarkyti bokštą, laikrodžius, nebaigtas sales ir kambarius, kurių čia tiek, kad galėtų talpinti nemaža dabar palėpėse sugrūstų rodi-nių. Prie šio muziejaus kampo išorėje nuovokiai priderintas paminklas vyskupams: Giedrai-čiui ir Valančiui, su kurio vardu čia daug kas, netgi Žemaitijos ir visos Lietuvos istorija susi-jusi. Pro nebaigtą lentinį bokšto langą matyti mūrinė, nudažyta Varnių katedra, antroji medinė šventovė, garsi Valančiaus kle-

bonija.

Stambus ir įdomus mūrinės architektūros paminklas – Var-nių katedra. Gražūs, dabar dar neseniai nudažyti bokštai, pa-statas – su dviem tradiciniais bokštais, masyvus, bet kuklus, turtingas barokinėmis formomis, išorinės navos gan plačios, su dviem koplyčiomis. Kated-roje – net neįprasta – dvylika altorių, iš kurių didysis – me-niškos vertės drožybės darbas su Briuselyje XVII a. pagamin-tu ir dabar visiškai atnaujintu tabernakuliu. Gan išnašios senosios kanauninkų kėdės, ku-riose sėdėję iškilūs vyrai – Ro-zijus, Mikalojus K. Daukša ir kitos mūsų krašto garsenybės. Ant sienų nemaža vyskupų ir kitų senųjų Bažnyčios galvų portretų: prel. Samuelis Šverinas, vyskupai: Steponas Giedraitis, Juozapas Arnulfas Giedraitis, Merkelis Giedraitis, An-tanas Tiškevičius, Jonas Domi-ninkas Lopacinskis, bažnyčios rėmėjas Kazimieras Pacas ir ki-ti. Zakristijoje ir šventovėje ne-maža senų arnotų, kryžių, skulptūrų, paminklinių lentų ir kitų senienų. Požemiuose, ku-rie šiuo metu jau aptvarkyti, iš 13 čia palaidotų vyskupų išliko tiktai du, kuriuos parodė Že-maitijos ir kartu Lietuvos buvu-sio krikščionybės centro saugo-tojas, ilgametis klebonas, ka-nauninkas Jonas Petrauskis, gy-vas, judrus, šnekus ir gudrus žemaitis, kuris atsiprašė, kad negalys parodyti senosios šven-tovės, nes jam reikią važiuoti kaiman krikštyti kūdikio. Ta-čiau senąją šventovę vis viena matėme: medinė pirmoji šven-tovė pavadinta Didžiojo Lietu-

vos kunigaikščio Vytauto krikš-čionišku vardu – šv. Aleksandro – garbei. Šventovė sovietmečiu buvo paversta sandėliu, staliaus Zenono Gumuliausko, Jurgitos Gumuliauskaitės, dabar su vai-kais ir vyru Juozu Šedžiu gyve-nančios Čikagoje ir šioje šven-tovėje 2003 m. surengusios sa-vo giminių susitikimą, tėvo at-naujinta. Ypač dabar gražiai atrodo nauji mūriniai vartai, kuriuose yra keturios nišos skulptūroms. Šią medinę šven-tovę gražiai yra nutapęs M. Do-bužinskis. Dabar ji jau reika-linga dažymo, tik trūksta lėšų ir didesnės priežiūros.

Linkuva

Taip tarmiškai vadinama Šiaurės Lietuvos viena Šiaulių vyskupijos Pakruojo dekanato parapija, kurion mane pasikvie-tė į Švč. Mergelės Marijos Škaplierinės atlaidus dabartinis klebonas Saulius Paliūnas, šie-met kovo mėn. septynioliką dieną atšventęs keturiasdešim-tąjį gimtadienį. Minėdami šios parapijos 410-ąsias įkūrimo metines, linkuviai, kaip save šio krašto žmonės vadina, jubilieji-niame lankstuke šitaip rašo: “Linkuva (tarmiškai Linkava) minima jau XIV a. pabaigoje. Pirmąją bažnyčią pastatė dva-rininkė Kotryna Mykolienė iš Žemių (dabar Žeimelis) 1500 ar 1501 m. Bažnyčia buvo med-inė ir stovėjo netoli dabartinės. 1593 m. Jokūbas Bialozaras vieno metro atstumu nuo jos pastatė mūrinę evangelikų re-formatų bažnyčią, kuri vėliau tapo katalikiška.

1634 ar 1635 m. vyskupas Jurgis Tiškevičius Linkuvą pa-

vedė vienuoliams karmelitams, o karalius 1681 m. jiems sutei-kia daug privilegijų ir žemės. 1689 m. vienuoliai pasistatė medinį vienuolyną (sudegė 1690). Vėliau jie padidino baž-nyčią ir sėkmingai parapiją tvarkė apie 200 metų.

Po 1831 m. sukilimo vie-nuolynas buvo uždarytas, o pa-rapija 1832 m. perduota pasau-liečiams kunigams. 1841 m. Linkuvoje buvo 3 kunigai ir 3041 parapijietis.

Iš Linkuvos parapijos yra kilęs Panevėžio pirmasis vysku-pas Kazimieras Paltarokas ir nemažai visuomenės veikėjų. Bažnyčia – respublikinės reikš-mės paminklas. Puošyboje vy-rauja medis. Vargonai įrengti 1764, restauruoti 1897 m. Mū-rinės koplytėlės šventoriuje su kai kuriais J. Danausko ir kitų paveikslais pastatytos 1860 m. J. Danauskas yra “betliejaus” ir kitų darbų autorius. Kapinių koplyčia pastatyta 1665, o res-tauruota 1818 m. kun. Pr. Ja-sinskio. Vienuolyno rytinė dalis iki 1754 m. buvo sujungta su bažnyčia. Jis baigtas statyti 1772 m., o po 1873 m. gaisro persta-tytas. Kai kur po dažais yra ne-blogai išlikusi sienų dekoracija. Linkuvos šventovės globėja yra Švenčiausioji Mergelė Marija Škaplierinė (atlaidai liepos 16 d.). Jos išpūdingas horeljefas yra šventovėje (fasade 1987 m. kopija). Linkuvoje ketinama atkurti karmelitų vienuolyną, ir jau trečius metus iš eilės orga-nizuojama stovykla pasaulie-čiams, besidomintiems karme-litų dvasingumu. Į stovyklą ir Škaplierinės atlaidus atvyksta ir karmelitų vienuolių iš Euro-pos šalių.”

(Pabaiga)

Pilietiškumas praktiškai

Suaugusiųjų švietimo savaitė etninėje Lietuvos žemėje

ANTANINA
URMANAVIČIENĖ

Lietuvos suaugusiųjų švie-timo draugija (LSSA) tęsė 2005 m. lapkričio 21-27 dienomis kasmetinį tradicinį šeštąjį ko-lektyvinį renginį – suaugusiųjų švietimo savaitę *Pilietiškumas praktiškai*.

LSSA šiuo renginiu siekė išsiaiškinti gerosios pilietišku-mo ugdymo patirties pavyz-džius, organizuoti jų sklaidą, skatinti Lietuvos žmones tapti aktyviais viešojo gyvenimo da-

lyviais, galinčiais ir sugeban-čiais pasinaudoti žmogaus teisėmis ir laisvėmis. Pagrindinis 2005 metų švietimo savaitės siekis praktinė pilietiškumo veikla.

LSSA atsiliepė į Europos tarybos siekį 2005 metus per švietimą skelbti Pilietiškumo metais, todėl šioje veikloje pakvietė ir Lietuvos švietimo ins-titucijas dalyvauti.

LSSA pastebi, kad Lietu-vos visuomenėje pradeda reikš-tis geri pilietiškumo pokyčiai, bet jų geroji patirtis per mažai

skleidžiama. Pilietiškumo ugdy-mas dažnai suprantamas kaip teorinių mokymų rengimas, o ne kaip praktinis žmonių akty-vumo skatinimas. Didelė dalis pilietinio ugdymo programų bei renginių skirta vaikų ir jaunimo mokymui bei ugdymui.

LSSA pateikė projektą, ku-riame veikla skiriama suaugu-siems, kaimuose, nedideliuose miesteliuose, rajonuose, ska-tindama gyventojų aktyvumą, daug dėmesio skiria socialinės rizikos grupėms (neįgaliesiems, moterims ir kt.) ir ragina įsi-

jungti į aktyvų dalyvavimą vie-šame gyvenime, savo interesų atstovavimui.

Visuomenės pilietiškumo aktyvumo tyrimų rodikliai tei-gia, kad mūsų šalies gyventojai po 15 metų Lietuvos nepriklau-somybės atkūrimo rinkimuose darosi pasyvesni, vis mažiau pasitiki aukščiausiomis valdžios institucijomis.

2004 m. rugsėjo 30 d. įvyko plataus masto konferencija *Pi-lietinis švietimas ir politinis raš-tingumas Lietuvoje: kokią vals-tybę ir visuomenę turėsime?* Daug kartų buvo sakyta, kad pilietinis ir politinis raštingu-mas Lietuvos visuomenėje ne-pakankamas. Konferencijos kalbėtojai, remdamiesi tyrimų

rezultatais, tvirtino, kad Lietu-vos pilietis yra pasyvus gyveni-mo stebėtojas. Iš kitos pusės, Lietuvos žmonės laikomi nesa-varankiškais, neatsakingais, ne-sugebančiais pasirūpinti savo ugdymu. Suaugusiųjų švietimo apklausos, vykusios 2004 m., rodo, kad suaugusiųjų švieti-mas turi teigiamą poveikį poli-tiniam ir pilietiniam raštin-gumui.

Alytaus rajono švietimo ir Pedagoginės Psichologinės Pa-galbos centre (ŠPPPC) tapo tradicija kiekvienais metais rengti suaugusiųjų švietimo savaites. Šiais metais suau-gusiųjų švietimo savaitė baigėsi išvyka į Punsco kraštą.

Išvykos vadovė – Alytaus r. ŠPPPC direktorė Lina Andru-levičienė. Jai maloniai talkino Miroslavo seniūnas istorikas J. Juravičius. Jo įdomūs pasakoji-mai dalyvius praturtino naudin-gomis istorinėmis ir geografi-nėmis žiniomis apie mūsų kraš-tą, kuriuo keliavome.

Punsco kraštas J. Juravičiui – antri namai. Jis laikomas sa-vu, todėl išvykos metu buvo lengva bendrauti su Seinų ir Punsco lietuviais, su Lenkijos lietuvių draugijos atstovais. Daug teigiamų išgyvenimų patyrėm lankydamiės Seinų Lietuvių namuose, džiaugėmės patekę į Seinų lietuvių “Žibu-rio” mokyklą, atvėrusią duris tik 2005 m. lapkričio 4 d. Mo-kykla, pradėta statyti 2005 m. gegužės pradžioje Lietuvos valstybei finansuojant, per pus-metį buvo pastatyta.

Naujoji lietuvių “Žiburio” mokykla (kairėje) Seinuose; mokyklos langus (dešinėje) pradėjo daužyti piktos valios žmonės

Ntr. autorės

Nukelta į 5-tą psl.

Pilietiškumas praktiškai

Seinų lietuvių „Žiburio“ mokykloje Punsco krašte koncertuoja Alytaus rajono Pivašiūnų mokyklos mokytojai

Atkelta iš 4-to psl.

Mokyklos atidaryme dalyvavo Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ir Lenkijos prezidentas A. Kvašneviski.

Seinų lietuvių bendruomenė, pilietiškumo ir politiško keliu einanti, laukė ir tikėjosi, kad Lietuvos ir Lenkijos prezidentai nuvyks ir į Berznyką pagerbti Lietuvos savanorių, kurių kapai tik po ilgų derybų su lenkais, sutvarkyti. Dėl to Seinų lietuviai apgailestavo, žinodami, kad lenkų politikus, neužmirštančius pagerbti Vilniaus Rasų kapinėse palaidotus lenkų karius bei padėti gėlių Pilsudskiui, lydi Lietuvos aukšti pareigūnai, prezidentas, seimo nariai, ministrai.

Alytiškiams viešint „Žiburio“ mokykloje mokytojai skundėsi, kad piktavalių žmonių mokykloje buvo išdaužyti du langai. Yra žmonių, kurie tikisi, kad lietuviška mokykla neturinti pinigų, gali būti uždaryta, o vaikai tegul mokosi lenkiškose. *Aušroje* rašoma: priešiška nusiteikę sako – „kam leisti pinigus – geriau kelis kilometrų kelio išasfaltuoti“. Aplankyta Seinų bazi-

lika, kurioje palaidotas *Anykščių šilelio* dainius, poetas Seinų vyskupas Antanas Baranauskas. Šiltai sutiko alytiškius Navinykų pagrindinė mokykla (su lietuvių dėstomąja kalba). Ji didžiausia to krašto – Punsco valč. lietuviška mokykla.

Turėjo progos pasireikšti ir dzūkų „pulkcio“ atstovai. Tai linksma buvo, kai gražiai ir smagiai „užgrajino“, uždainavo Pivašiūnų mokytojų kapelos dzūkų šnektos mylėtojai. Jiems „užgrajinus“, užgiedojus mokyklos grindys sudundėjo, sienos subraškėjo. Ingai Rakauskienei (alytiškei) vadovaujant, mažieji Navinykų lietuviukai šokti pradėjo. Ilgais plovimais palydėjo garsios Alytaus krašte pasakorės, dzūkiško žodžio saugotojos Anelės Markevičienės linksmus dzūkiškus porinimus. Ilgametė mokyklos direktorė Nastutė Sidarienė, aktyvi lietuvių draugijos narė – šviesus lietuvių žiburėlis.

Ištikimas etninės kultūros saugotojas Punsco žemėje – mokytojo Juozo Vainos, dzūkų tarnės puoselėtojo – etnografinis muziejus, savo rodimų gausumu stebinąs kiekvieną lankytoją.

1 - Seinų bazilika, kurioje palaidotas vysk. Antanas Baranauskas; 2 - gražiai atnaujintas bazilikos vidus; 3 - poeto vysk. Antano Baranauko kapas Seinų bazilikoje; 4 - po ilgų lenkų trukdymų Seinuose pastatytas paminklas poetui vysk. Antanui Baranaukui

Ntr. J. Kuliešiaus

KANADOS ĮVYKIAI

Tikisi permainų

Rinkėjai palankiausi konservatorių partijai - taip šiuo metu rodo visos apklausos. Konservatoriai ir jų programą remia vis didėjantis rinkėjų skaičius, ypač Kvebeko ir Ontario provincijose, kurios lig šių rinkimų buvo didžiausia liberalų atrama. Padėties nepakeitė nei įvykusios tradicinės visų partijų vadovų politinės svarstybos, nei gausėjantis kandžio reklamos srautas. Vis daugiau būsimų balsuotojų, ypač jaunesnių, tikisi permainų iš konservatorių, nors liberalai baugina jų užmojais leisti pinigus. Liberalų partijai nepavyko atmesti kaltinių nekontroliuojamų pinigų švaistymu ir papirkinėjimais. Paul Martin mažai padėjo per Vankuverio radiją perduotas asmeninis atsiprašymas kiniečių bendruomenei dėl gėdingo vadinamojo „galvos“ mokesčio. Jis XX š. pradžioje išskirtinai buvo taikomas persikeliantiems į Kanadą kiniečiams. Kiniečių bendruomenė pareiškė, kad tai sveikintinas, bet pavėluotas ir nepakankamas veiksmas. Kitas liberalų vadovo ketinimas skirti šalies sveikatos gerinimui 835 mln. dolerių taip pat sulaukė abejonių, ar tai nesąs tik tradicinis rinkiminis pažadas.

Nepigiai kanadiečiams kainuotų įgyvendinti visų rinkimuose dalyvaujančių partijų programas. Daugiausia išleisti pasiryžę Žaliųjų ir Kvebeko separatistų partijos - jų rinkiminės programos kainuotų beveik po 100 bln. dol. Konservatorių partija tikisi, kad jos siūlymams ir pažadams įgyvendinti užtektų 26.6 bilijono, NDP – išleistų 23 bilijonus, liberalai – kukliausi (ar realistiškiausi). Jų skaičiavimu, visoms ekonomikos, sveikatos apsaugos, teisės saugos gerinimo ir socialinėms reikmėms užtektų beveik 10 bln. dolerių. Nė viena partija nesako, iš kur gaus tiek lėšų. **Naują švietimo programą** paskelbė liberalų vyriausybė. Ji kainuos 8 bln. dol. ir bus pradėta įgyvendinti 2007-2008 m. Pagal ją kiekvienas kolegijos ar universiteto studentas gali tikėtis 50% nuolaidos pirmais ir paskutiniais studijų metais, numatyta didesnė parama studentams iš mažiau pasiturinčių šeimų. Naujai įsteigtas Lester Pearsono stipendijų fondas skirs stipendijas 25 Kanados studentams studijuoti užsienyje ir 50 studentų, atvykstančių mokytis į Kanadą pagal tarptautinę programą.

Daugiau kaip 230,000 kanadiečių praėjusiais metais turėjo galimybę susirasti darbą ir pagerinti savo būvį. Kanados statistikos tarnybos tvirtinimu, 2005 šalyje nedarbas siekė 6.4% – palyginti su ankstesniais metais pagerėjo 1.4%. Tai pats geriausias rodiklis per 31 metus. Padidėjo darbo našumas ir kanadietiškojo dolerio vertė. Lig šiol pirmavusių darbo vietų kūrimo tempais Ontario provinciją pralenkė Britų Kolumbijos

ir Albertos provincijos, turinčios gausius energijos išteklius. Ontario provincija prarado 52,000 darbo vietų miško ir automobilių pramonėse, ir tai turėjo įtakos provincijos ekonomikai.

Yra darbo - yra daugiau pinigų. Todėl nenuostabu, kad praėjusiais metais itin klestėjo nekilnojamojo turto prekyba, didėjo kanadiečių išlaidos būstui įsigyti. Toronte 2005 m. parduotas rekordinis - daugiau kaip 85,000 būstų kiekis. Padidėjo ir vidutinė perkamos ar parduodamos gyvenamosios patalpos kaina – ji siekia 335,907 dol. (6% didesnė nei ankstesniais metais). Ekonomistai spėja, kad šiemet, mažėjant ekonomikos augimui, nekilnojamojo turto prekyba sulėtės, tačiau kainos dar gali didėti.

Aukščiausio įvertinimo Šiaurės Amerikos tarptautinėje automobilių parodoje Detroito susilaukė Kanados automobilio „Honda“ gamintojai. Patobulinta „Honda Civic“ buvo paskelbta geriausiu metų modeliu, o „Honda Ridgeline“ - geriausiu sunkvežimiu. Šie abu automobiliai yra gaminami „Hondos“ fabrike Alistone, ON. Praėjusiais metais įmonė pagamino daugiau kaip 350,000 automobilių. Pirmąkart nuo apdovanojimo įsteigimo 1993 m. juos abu laimėjo ta pati įmonė. Parodai pristatytus automobilius įvertina ir apdovanojimus skiria beveik 50 šios pramonės Šiaurės Amerikos žurnalistų.

Kanados ambasada Amane, Jordano sostinėje, dėl galimų teroristų išpuolių kuriam laikui uždarė duris lankytojams. Jau anksčiau taip padarė Didžioji Britanija, ją pasekė Australijos valstybės diplomatai. Nors Jordano vyriausybė tvirtina, kad diplomatai gali jaustis saugūs, tačiau ankstesni išpuoliai ir viešai neskelbtos paskutinės žinios apie grąsinimus susidoro su vakariečiais, diplomatus verčia imtis visų atsargumo priemonių.

Vertingą spaudinį – I leidimo Bibliją mokslininkai surado Manitobos universiteto archyvuose. Tai 1611 metais Anglijoje išspausdintos Karaliaus James Biblijos pirmasis atspaudas, itin vertinamas knygos žinovų. Knyga buvo padovanota Manitobos universiteto steigėjams 1897 metais.

Žiemos lietūs Vankuveryje žada pavyti 1953 m. rekordą, kai be sustojimo lijo 28 dienas. Vankuverio gyventojai dar nepamiršo praėjusios žiemos, kai lietus sutrikdė visą turizmo verslą, padarė daug nuostolių keliams ir gatvėms, o kalno nuošliauža sugriovė namus, vienas žmogus žuvo. Šį sezoną jau iškrito 200 milimetrų lietaus – tai, oro specialistų nuomone, prilygsta ištirpusiai 2 m sniego dangai. Tradiciniam slidinėjimui reikalingas sniegas „palypėjo“ į kalnus gerokai aukščiau nei įprasta, trikdydamas ir poilsiautojų, ir turizmo verslininkų planus. S.K.

MŪSŲ TĖVYNĖJE

PADIDĖJO ALAUS RINKA

Lietuvos alaus rinka 2005 m., palyginti su 2004 m., padidėjo 4.5% mip 24.59 mln. iki 25.68 mln. dekalitų alaus. Kaip skelbia LGTIC-BNS, pernai alaus rinkos augimas buvo spartesnis negu tikėjosi aludariai. Didesnį rinkos augimą lėmė sparti ekonomikos plėtra, gyventojų pragyvenimo lygio augimas bei užsienio turistų srautų padidėjimas. Alaus rinkoje pirmąją Skandinavijos "Baltic Beverages Holding" bendrovės valdoma "Švyturys – Utenos alus" užėmė 48.24% rinkos. Antroji pagal dydį alaus darykla "Kalnapilio-Tauro" grupė, valdoma Danijos bendrovės "The Royal Unibrew", užėmė 23.83% rinkos. Mažesnieji alaus gamintojai kelerius pastaruosius metus auga sparčiau negu visa šalies alaus rinka, tačiau jų užimamos rinkos dalys išlieka nedidelės – jie savo gamybą parduoda Lietuvos provincijoje. Lietuvoje iš viso veikia apie 100 alaus daryklų.

SULAIKO PASIENYJE

Lietuvai tapus Europos sąjungos nare ir prie vidinių bendrijos sienų su Latvija ir Lenkija supaprastinus kontrolės procedūras, gyventojams keliauti į užsienį lengviau, tačiau tuo pasinaudoja ir nuo teisėtarkos pareigūnų besislapstantys nusikaltėliai. Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) duomenimis, pernai sulaikyta daugiau kaip 1000 nusikaltėlių, dauguma – oro uostuose ir prie vidinių ES sienų. Vien per pastarąsias tris savaites pasieniečiai jų sulaukė daugiau kaip per šimtą. Prie sienos su Lenkija sulaikyti 44, oro uostuose – 33, prie sienos su Latvija – 29. Prie pasienio su Rusija – 4, Pakrančių rinktinės pasieniečiai pagavo keturis, o trys buvo sulaikyti prie sienos su Gudija.

NUOMONĖS DĖL NARYSTĖS

Europos komisijos delegacijos Lietuvoje užsakymu 2005 m. lapkričio pradžioje atlikto tyrimo duomenimis, daugiau kaip pusė (53.3%) Lietuvos gyventojų teigia, kad jų nuomonė apie narystę Europos sąjungoje (ES) po Lietuvos įstojimo nepasikeitė, 21.9% nurodė, kad jų nuomonė šiuo klausimu tapo palankesnė, 16.4% nusiteikė priešingiau. Kaip skelbia LGTIC-BNS, pagrindinė palankesnės nusiteikimo narystės atžvilgiu priežastis yra galimybė laisvai judėti ir dirbti ES, gerėjantis gyvenimas, struktūrinių fondų parama. Priešingai nusistačiusieji teigia, jog gyvenimas sunkėja, kainos kyla. Teigiamais pokyčiais laikomos eksporto galimybės, galimybės susirasti darbą, valstybės tarnautojų padėtis, ekonomikos raida, valstybinis saugumas. Nurodoma, kad santykiai su Rusija pablogėjo. Gyventojų many-

mu, didžiausios ateities problemos yra kainų kilimas, gambiausių žmonių išvykimas iš Lietuvos, užsienio valstybių pasinaudojimas pigia darbo jėga, ES diktavimas sąlygų, imigrantų antplūdis Lietuvoje. Per praėjusius metus sumažėjo pritariančių euro įvedimui.

NEMAŽĖJO GAISRŲ

Lietuvoje 2005 m. kilo 15,076 gaisrai, žuvo 295 žmonės. Palyginti su 2004 m. gaisrų sumažėjo tik 0.13%. Ugniagesių duomenimis, pernai padaugėjo gaisrų, kuriuose žuvo net po kelis žmones. Daugiau kaip trečdalis gyventojų žūties priežastis buvo neatsargus rūkymas, 50 – dėl neatsargaus elgesio su ugnimi, 21 – dėl krosnių įrengimų ir jų vartojimo taisyklių pažeidimų, 12 – dėl priešgaisrinės saugos taisyklių pažeidimų vartojant elektros prietaisus. Užregistruoti 544 padėgimai, 440 gaisrų kilo dėl vaikų išdykavimo su ugnimi, o 1488 gaisrų tiksliai priežastis dar nenustatyta. Kaip praneša LGTIC-BNS, gaisrų metu ugniagesiai išgelbėjo 294 žmonių gyvybes, 2,700 gyvūnų, 280 transporto priemonių, 1,423 pastatus.

GRESIA PAUKŠČIŲ GRIPAS

Lietuvos specialistų nuomone, paukščių gripo grėsmė Lietuvai padidės pavasarį, kai grįš migruojantys paukščiai, skelbia LGTIC-BNS. Valstybės maisto ir veterinarijos tarnybos direktorius Kazimieras Lukauskas teigia, jog ligos grėsmė susijusi ne tik su naujais šios ligos židiniiais Turkijoje, bet ir Ukrainoje. Europos komisija jau yra uždraudusi importuoti neapdorotas plunksnas iš Pietryčių Azijos, Armėnijos, Azerbaidžiano, Gruzijos, Irano, Irako, Sirijos. Užkrečiamų ligų kontrolės centras jau tikslina planą, numatantį konkrečius veiksmus, nustačius paukščių gripą Lietuvoje, pvz. dėl paukščių naikavimo, surinkimo, užkasimo, ūkininkų kompensavimo ir pan.

IAE VEIKLA

Ignalinos atominė elektrinė (IAE), veikianti su vienu reaktoriumi, per 2005 m. pagamino 10.2 bln. kilovatvalandžių (kWh) energijos, iš jų parduota 9.5 bln. DELFI-BSN žiniomis, sovietmečiu du reaktoriai daugiausia yra pagaminę 17 bln. kWh. Geri darbo rezultatai siejami su savaitgaliais gaminama elektra, kurią Rusijos energetikai perka iš Lietuvos pagal sutartį su "Lietuvos energija". Elektrinė visą laiką dirba nuolatine apkrova, taip pat didėjo elektros suvartojimas. Kasmetinis remontas truko tik 36 paras, ne du mėnesius. Šiais metais mokslininkai tikisi grįžti prie projekto, kuriuo būtų padidinamas antrojo bloko galingumas. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIuose

London, ON

VASARIO 16-OSIOS 88-tos sukakties minėjimas čia įvyks 2006 m. vasario 19 d. 12 val. – Mišios Šiluvos Marijos šventovėje, giedos "Aras". 1 v.p.p. minėjimas ir koncertas parapijos salėje. Programoje: kalbės KLB krašto valdybos pirmininkė Rūta Žilinskienė; vyrų choras "Aras", vadovė Lilija Turūtaitė; vaišės. Įėjimas – auka. Visi maloniai kviečiami dalyvauti. **KLB Londono apyl. valdyba**

Hamilton, ON

THE HAMILTON SPECTATOR sausio 6 d. išspausdino straipsnį apie kun. Audrių Šarką, OFM, kurį užpuolė vagis vidury nakties Aušros Vartų parapijos klebonijoje. Išvertęs klebonijos raštinę, vagis ruošėsi išsinešti kompiuterį, dar ėjo į kitus kambarius, atsirado klebono miegamajame. Kun. Šarkai pašokus iš lovos sugriebti įsibrovėlį, šis jam smogė į galvą laužtuvu. Antrą smūgį kunigas gavo į ranką, stengdamasis apsaugoti galvą. Jam parkritus, vagis pabėgo. Klebono žaidzos turėjo būti susiūtos liginėje. Laikraštyje pažymėta, kad kun. A. Šarka, OFM, jam atleidžia, būtų jam padėjęs, jei jis būtų kreipęsis pagalbos. Vietos vyskupas Gerard Bergie sakė, kad jo žiniomis, tai pirmas toks įvykis Hamiltone.

A.a. ALGIUI TRUMPICKUI mirus, reikšdami užuojautą jo žmonai Mildai ir visai šeimai, jo atminimui KL fondui po \$20 aukojo: Z. Čečkauskas, A.P. Armonai.

A.a. ANICETO POVILAUŠKO atminimui reikšdami užuojautą jo žmonai Francis, broliui Jonui ir visiems giminėms, KL fondui po \$20 aukojo: R. Pakalnikienė, P. Styra, J. Krištolaitis; \$15 – A. Didžbalienė.

A.a. FELIKSUI ANKUDAVIČIUI mirus, reikšdami užuojautą jo žmonai ir visiems jo giminaičiams, KL fondui \$20 aukojo G.K. Žukauskai. **J.K.**

Vasagos lietuvių "Bočių" choras bendrą Kūčių vakarą Gerojo Ganytojo šventovėje pradėjo giesme *Tyliąją naktį* Ntr. K. Poškaus

Dainų šventė ir lėšos

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Daina, sakoma, ir lietuvis neišskiriami... Po net 15 metų dainų švenčių "sausros" išeivijoje, energingų, gabių vadovų-organizatorių iniciatyva 8-ji Dainų šventė jau ne už kalnų ir... ne už jūrų-marių! Likę mėnesiai iki liepos 1-mosios greit praskubės. Choristai, jų vadovai, pasiryžę kuo geriau pasiruošti, ypač kai dainininkų ir chorų skaičiai sumažėja ne vien dėl jų amžiaus, bet ir žymaus jausmo, kad Lietuvai atgimus kova su okupantu jau nereikalinga, o atvykstantys iš Lietuvos meniniai vienetai, dar nematyti-negirdėti, įdomesni, nauji, savaip pakeitę vietinių meninių pajėgų išeivijoje gyvastingumą, išskyrus gal tik didžiausiuose išeivijos lietuvių telkiniuose.

Tautinių šokių ir dainų šventės, ypač už savo krašto ribų, yra didžiausios lietuviškumo svetur demonstracijos. Kaip visada, žymiausi, svarbiausi lietuviškumo šulai mūsų gyvenamame krašte yra Kanados lietuvių bendruomenė (KLB) ir Kanados lietuvių fondas (KLF). Žymiųjų švenčių atvejais iš jų tikimasi žymiausios paramos. Konkreti parama yra ne tik žodžiai, paskatinimas ar tik pagyrimas, ne tik "jūs renkite, iš savo išteklį apsimokėkite kelionę ir pastoges, o mes būsimė garbės svečiai..."

Pakeliui į 8-ją lietuvių išeivijos dainų šventę, KLB metiniame suvažiavime atsisakė paremti dalyvaujančius choristus šventėje. Trumpai drūtai, nėra lėšų, - nors jų buvo tautinių šokių šventėms, jų atlikėjams... ir likę dar apsieičiai. Jei numatoma, jog per keletą metų KLB išdo dugnas bus su skyle, kodėl KLB veikėjams reikia tiek kelionių, ypač Lietuvon, ir kas ten svarbaus nuveikiama mums Kanadoje? Žodžiu, jūs, chorai, choristai, ant savo pečių neškite lietuviybę, vien iš savo kišenių apsimokėdami už keliones ir pastoges.

KLF atlaidesnis, neatsisako paramos, bet ji bus pasiekama tik biurokратиškai, tik prašantieji bus apsvarstomi, neprašantiejiems – skylė. Aplinkraštėje KLF pažymi, kad "neremia kelionių", - turbūt ir apsisistojimo. Kaip tokioje paramoje iš tiesų atskiriami šie reikalai? Kaip jie buvo atskiriami praeityje?

Tenka tik tikėtis, kad 15-kos metų Dainų šventės alkis už vis gausiausiai suburs 2006 m. liepos 1-mą Čikagoje ne tik Šiaurės Amerikos lietuvišką išeiviją ir jos atžalas, vaikus ir vaikaičius, bet ir suteiks puikią progą tautiečiams Lietuvoje ir kitur pasaulyje išbirusiems dalyvavimu pajusti lietuviškos dainos pulsą ir protėvių meilės dvasinę šilumą.

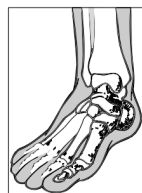

St. Andrew, NJ, parapijos Kultūros dienos, įvykusios 2005 m. Kairėje - skambėjo lietuviška muzika; dešinėje - Angelija Jonynienė ir Gintautė Ruzgaitė prie savo sukurtų karpinių

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAIŠ
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143

Elektroninis paštas: salvaitis@bmls.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

Lietuvio koncertai Amerikoje

Albinas Prižgintas susilaukia vis didesnio susidomėjimo
New Orleans mieste

EDVARDAS ŠULAITIS

Nors vargonų virtuozas ir choro vadovas Albinas Prižgintas greitai švęs savo 59-jį gimtadienį, tačiau jis ne taip seniai grįžo iš dar tik pirmojo vizito savo tėvų žemėje. Šis muzikas pasaulį išvydo Vokietijoje, kur jo tėvai – Teresė ir Viktoras Prižgintai – laikinai gyveno pasitraukę nuo artėjančio komunistinio siaubo.

Kai 1949-siais kartu su savo šeima pasiekė Amerikos krantus, Albinas kibo į mokslus. Pradžioje studijavo pianiną, o vėliau – vargonų muziką. Tada sekė darbas, savo šeimos sukūrimas bei kiti rūpesčiai, kurie šį muziką atgrasė nuo vykimo į savo tėvų žemę.

Nenorėjo būti vadinamas komunistu

Kalbantis su Albinu telefonu, jis pažymėjo: kai dirbo vargonininku Bruklino Angelų Karalienės lietuvių parapijoje, buvo sugalvojęs nuvykti pasižiūrėti į Lietuvą. Tačiau tos minties greitai turėjo atsisakyti, nes tais laikais važiuojantieji ten buvo vadinami komunistais.

Albinas į savo kelionę Europon išvyko prieš Katrinos uraganą, netrukus visu smarkumu užgriuvusį New Orleans miestą, kuriame mūsiškis praleido 18 metų. Planuotos trumpos atostogos buvo prailgintos iki devynių savaitių ir jam atsirado proga ilgėliau pakeliaut, aplankyti ir savo tėvų kraštą.

Kaunas ir Baltijos jūra

Grįžęs iš savo tėvų žemės, dar ir šiandien A. Prižgintas kalba su entuziazmu bei pasigėrėjimu apie ją: “Man didelį įspūdį padarė Kaunas, jo apylinkės. Ten praleidau daugiau

sia laiko. O be to, ir Baltija man atrodė pati gražiausia jūra”, - teigė jis, - “buvo labai įdomu visur girdėti kalbant lietuviškai, tai buvo iš tiesų didelis džiaugsmas”, sakė Albinas, kuriam ypatingai paskutinį šimtmečio ketvirtį beveik nebuvo progų Amerikoje bendrauti lietuviškai, ir gimtąją kalbą jis jau šiek tiek buvo pamiršęs.

Pasakojo, jog Kaune buvo proga pavargonuoti Kauno katedroje, kurios klebonas kun. Evaldas (pavardės neprisiminė) tapo geru jo draugu. Šis dvasiškis visur jį vežiojo, daug ką aprodė, vaišino. Net ir į restoranus spėjo nusivesti bei daug įdomių dalykų sugebėjo parodyti. “Būtų gera vėl į Lietuvą nuvažiuoti ir ilgiau ten pabūti”, baigė pasakojimą apie viešnagę tėvų žemėje Albinas.

Koncertai

Šiuo metu Albinas labai daug koncertuoja, dalyvauja įvairiuose renginiuose, nes amerikiečių spauda jį išgarsino. Jo išreklamuotas vargonų muzikos vakaras New Orleans “Trinity Episcopal Church” 2005 m. lapkričio 20 d. buvo perpildytas, dalyvavo apie 800 žmonių.

Kaip mus apie šį pasirodymą informavo to miesto gyventojas Alvydas Danauskas, nebuvo galima rasti laisvų vietų. A. Danauskas turėjo progą po koncerto pakalbinti ir patį vargonų virtuozą. Į klausimą, kas paskatino jį groti “Beattles” muziką vargonais, Albinas paaiškino: “Tai uragano Katrinos pasekmė – mintis, kad nusiaubto miesto gyventojams reikia dvasiškai atsigauti, nusiraminti ‘Beattles’ muzika jiems turėtų padėti, nes ji jiems yra suprantama”. Negana to, uraganas

Katrina mūsiškį įkvėpė sukurti dainą *Save the City*, kuria A. Prižgintas užbaigė koncertą.

Vadovauja ir chorui

Praėjus daugiau negu savaitei po minėto koncerto, kalbėjomės su šiuo muziku telefonu. Jis pažymėjo, kad ne vien tik vargonai yra jo aistra. Jis jau senokai yra sudaręs chorą (vadinasi *Yellow Dog, Geltonas šuo*), su kuriuo irgi koncertuoja.

Pažymėjo, jog paskutinį lapkričio savaitgalį turėjo du koncertus, kurių vienas vyko New Orleans miesto katalikų katedroje. Čia jo vadovaujamas choras atliko modernaus stiliaus kūrinius.

Pokalbis su Albino motina

Mums pavyko pasikalbėti ir su šio menininko motina Terese, kuri kartu su savo vyru Viktoru gyvena Niujorko apylinkėse, Central Valley miestelyje. Netoli nuo Niujorko yra įsikūrę Albino brolis ir sesuo.

Ponia Teresė yra suvalkiotė, kilusi iš Vilkaviškio krašto, o jos vyras – tikras žemaitis. Ji papasakojo, jog sūnaus senelis – Albinas Jasinauskas 1905 m. baigė Varšuvos konservatoriją ir vargonininkavo Telšiuose. Buvo pažįstamas su vysk. Staugaičiu. Taigi vargonininkavimas buvo jaunojo Albino širdyje. Vaikystėje jis ilgą laiką mokėsi pianino pas įvairius mokytojus ir žymiąją lietuvių Juliją Rajauskaitę-Siušienę. Meilė vargonams Albinui užgimė gerokai vėliau.

Sužinojome, kad Albino vardas jų šeimoje labai populiarius. Tuo vardu vadinosi ne tik jo senelis, bet ir jo sūnus, kuris kaip advokatas darbuojasi vienoje žymioje teisės firmoje Čikagoje. Todėl ir pats muzikas A. Prižgintas čia greitai gali atvykti pavieršėti.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

St. Peterburgo, FL, Lietuvių klubo choras prieš Kalėdas surengė savo kasmetinį kalėdinį pobūvį. Jame dalyvavo ir choristų šeimos nariai. Choro pirm. Aurelija Robertson, sveikindama susirinkusiuosius, pasidžiaugė, kad vėl atgaivintas choras, kuriam vadovauja patyręs muzikas Aloyzas Jurgutis. Alvita Kerbelienė paskaitė velionės Dalios Mackialienės (neseniai mirusios) parašytą apsakymą apie Kalėdų ruošą ir kalėdinę nuotaiką Lietuvoje. Kan. dr. Matas Čyvas sukalbėjo maldą, palaimindamas ir vaišių stalus. Porą valandų buvo praleista besivaišinant ir besišnekučiuojant. Choro vadovas prašė choristus uoliai lankyti repeticijas, kad būtų galima gerai pasirodyti renginiuose.

Prieš Kalėdas St. Peterburgo lietuvius aplankė Lietuvos ambasadorius Vašingtone Vygaudas Ušackas. Jis kartu su Lietuvos garbės konsulu Algimantu Karnavičiumi gruodžio 18 d. dalyvavo Šv. Vardo šventovėje lietuviškose pamaldose. Po to atvyko į Lietuvių klubo sekmadieninę popietę. Klubo pirm. Angelė Karnienė pasveikino ambasadorių ir visiems priminė, kad galima įsigyti naujai išleistą jo knygą – straipsnių ir pokalbių rinkinį. Papietavus ambasadorius pasveikino visus su ateinančiomis Kalėdomis ir įdomiai papasakojo apie savo darbą diplomatinėje tarnyboje. Ta proga vakare Nancy ir garbės konsulas Algimantas Karnavičiai savo namuose surengė ambasadoriui priėmimą, kuriame dalyvavo garbės konsulai, St. Peterburgo miesto ir lietuvių atstovai.

Afganistanas

Goro provincijoje, kur veikia Lietuvos karių grupė, vyksta vietos dalinių nusiginklavimas. Į Lietuvos karių sto-vyklą buvo atgabenta daug įvairių šaudmenų. Juos lietuviams perdavė vienas vietinių karių vadas. Šis ginklų perdavimas, pasak Lietuvos krašto apsaugos ministerijos, liudija, kad pasitikima Lietuvos kariais Goro provinciją atstautant. Lietuvos karių grupėje tarnaujantys išminuotojai nuo praėjusių metų birželio mėn. sunaikino per dešimt tonų įvairių šaudmenų ir kitos amunicijos. Apie tokius sprogmenis Lietuvos karius pranešdavo vietos gyventojai. Taipgi apie ginklų sandėlius informacija yra gaunama iš kitų kariškių ryšio bei stebėjimo grupių. (BNS)

Gudija

Pelesos lietuvių mokyklos žinios. Praėjusių metų lapkričio 25-26 d.d. Pelesos lietuvių vidurinėje mokykloje svečiavosi Vilniaus P. Skorinos mokyklos mokytojai ir mokiniai. Jiems buvo surengta išvyka: Pelesa-Lyda-Naugardukas; Myras ir Nesvyžius. Gudijos Zabolotės vidurinėje mokykloje vyko seminaras mokytojams ir mokiniams tema *Mokinių ugdymas daugia-*

tautybinėje kultūrinėje aplinkoje. Seminare dalyvavo Pelesos lietuvių mokyklos mokytojai ir X bei XI klasių mokiniai. Druskininkų savivaldybės surengtoje popietėje dalyvavo Pelesos lietuvių mokyklos IV klasės mokytoja A. Česonienė. Ji skaitė pranešimą apie mokinių ugdymą Advento metu. Varenave vyko rajono mokyklų vokiečių, gudų, rusų kalbų olimpiada. Joje dalyvavo ir Pelesos lietuvių mokyklos mokiniai. Vokiečių kalbos konkurse II-ąją vietą laimėjo XI klasės mokinė Oksana Svečko, o IV-tąją – Ilona Tėvelytė. Violeta Kondratavičiūtė gudų kalbos konkurse iškovojo IV-tąją, o rusų kalbos – II-ąją vietą.

Vokietija

Dvidešimt penktasis Lietuvių kultūros instituto suvažiavimas įvyko Hiuttenfelde, Romuvos pilies didžiojoje salėje. Jame dalyvavo per 60 instituto narių, taipgi – Lietuvos ambasadorius Vokietijoje E. Ignatavičius, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento generalinis direktorius A. Petrauskas, Vilniaus savivaldybės kultūros, švietimo ir sporto departamento direktorius A. Sventickas, Europos parlamento narys V. Peleckis, Darmstadto srities prezidentas G. Dilke, apskrities viršininko pavaduotojas G. Ohl, Lietuvos vokiečių bendruomenės pirmininkas H. Melt, Vokietijos LB valdybos pirmininkas A. Šiugždinis, Vasario 16-tosios gimnazijos direktorius A. Šmitas. Lietuvių kultūros instituto vedėjas dr. V. Bartusevičius apžvelgė šios institucijos veiklą. Buvo įsteigtas ir sutvarkytas archyvas, centrinė lituanistinė biblioteka, surengti su moksline programa suvažiavimai, išleisti leidiniai, skatinantys kita-taučius domėtis lietuviškais klausimais. Nuo 1988 m. suvažiavimuose vyko koncertai, kurių programas dažniausiai atliko menininkai iš Lietuvos. Institutas gauna iš įvairių įstaigų, leidyklų ir bibliografijų vis daugiau pageidavimų informuoti apie Lietuvą. Instituto pirmininkas priminė, kad besikeičiant žmonėms, turės keistis ir medžiaginės veiklos pagrindas. Instituto ateitis priklausanti nuo to, kaip pavyks tą materialinį pagrindą sudaryti.

Australija

Paskutinį praėjusiais metais pobūvį Sidnio lietuvių telkiny Lietuvių klubas surengė savo senose patalpose. Jame dalyvavo ir daug jaunimo. Vyresnieji džiaugėsi ir sakė, kad šis renginys priminė senus laikus. Visi vaišinosi skaniais valgiais, gėrėjosi salės papuošimu, gera šokių muzika ir puikia nuotaika. Meninę programą atliko mėgėjų šokių mokyklos grupė. Visiems labai patiko. Tikimasi, kad klubo valdyba šią grupę pakvies programai atlikti ir būsimuose renginiuose, jau naujose klubo patalpose. **J.A.**

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosaviuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 51 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd.pal.čekių sąsk. iki ..0.75%
santaupas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius1.75%
180 dienų indėlius2.00%
1 m. term. indėlius3.00%
2 m. term. indėlius3.25%
3 m. term. indėlius3.50%
4 m. term. indėlius3.70%
5 m. term. indėlius3.85%
RRSP ir RRIF
(Variable)1.00%
1 m. ind.3.00%
2 m. ind.3.25%
3 m. ind.3.50%
4 m. ind.3.70%
5 m. ind.3.85%

PASKOLAS
Asmenines nuo4.50%
nekiln. turto 1 m.4.50%

• *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai*

• *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu*

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING &
APPLIANCES
Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

“Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda”

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

Šabaniauską pripažino laikas

VYTAUTAS KUTKEVIČIUS

Pastaraisiais metais iškiliųjų jurbarkiečių atminimas gražiai pagerbiamas. Išėjo iš spaudos solidžios knygos apie poetą Jurgį Baltrušaitį, operos dainininką Vladą Baltrušaitį, lakūną Romą Marcinkų, sulaukėme monografijų apie dailininkę Lidiją Meškaitytę ir skulptorių Vinčą Grybą. Neseniai paėmėme į rankas Nijolės Tallat-Kelpšaitės knygą apie mūsų dainorėlį Antaną Šabaniauską *Jį pripažino laikas*. Pantraštė skelbia, kad tai “knyga apie Antaną Šabaniauską ir Lietuvos estradą nuo Dolskio laikų iki šių dienų”. Ją išleido “Žuvėdros” leidykla. Autorė ją paskyrė savo vyro Algio Antano Ignatavičiaus šviesiam atminimui.

2005 m. lapkričio 23 d. Jurbarko kultūros centre įvyko knygos apie maestro Antaną Šabaniauską *Jį pripažino laikas* sutiktuvės ir koncertas, kuriame dalyvavo knygos autorė, A. Šabaniausko premijos laureatė, estrados dainininkė Nijolė Tallat-Kelpšaitė, A. Šabaniausko fondo valdybos pirmininkas Romas Pletkauskas ir didelė grupė žinomų estrados dainininkų. Gražiai buvo prisimintas ir pagerbtas mūsų dainorėlis.

Rengdamasi rašyti šią knygą, N. Tallat-Kelpšaitė ilgai ir kruopščiai rinko duomenis apie A. Šabaniauską – studijavo dokumentus, užtiknamus įvairiuose archyvuose, pervertė senos periodikos komplektus, kalbėjosi su A.

Šabaniausko artimaisiais ir buvusiais jo bendradarbiais, rinko prisiminimus, nuotraukas, laiškus. Taip pat ji nuodugniai susipažino su A. Šabaniausko diskografija. Eidama dainininko gyvenimo pėdomis autorė nesyk buvo atkeliavusi ir į Jurbarką.

A. Šabaniausko buvo įminta nemaža pėdų Jurbarko krašto žemėje. Jurbarkė jis 1903 m. gruodžio 20 d. gimė. Gyvendamas su vargiai besiverčiančia mama, Antanukas nuo šešerių metų pradėjo piemenauti, - iš pradžių ganė žąsis, o paskum kunigaikščio Vasilčikovo dvare karves. Čia jis baigė pradinę mokyklą. 1918 m. pradėjo lankyti Jurbarkė įsteigtą progimnaziją. Netrukus jis pradėjo dainuoti mokinių chore. Jo skardų balsą gražiai įvertino vargonininkas ir chorvedys Jonas Pocius, kuris jam žadėjo dainininko ateitį.

1923 m. A. Šabaniauskui pasisekė išvykti Italijon, kur mokėsi vokalo pas Doną Andželinį. Sugrįžęs į Lietuvą, jis 1927 m. pradėjo dainuoti Kauno operos teatre, o kartu ir garsėti kaip estrados dainininkas. Jis įdainavo per tris dešimtis plokštelių, kurios A. Šabaniauska labai išgarsino visoje Lietuvoje.

Autorė knygoje aptaria dainininko

Antanas Šabaniauskas

balsą ir jo, kaip menininko artistines savybes. Rašoma, kad A. Šabaniauskas turėjo labai gražaus tembro, bet nestiprų tenorą. Tačiau scenoje buvo daug svarbiau artistiškas, negu balso galingumas. Taip pat svarbu balso tembras, charakteris, pasirinktas tinkamas repertuaras bei sugebėjimas nuoširdžiai bendradarbiauti su publika. Visa tai A. Šabaniauskas mokėjo ir todėl publikos buvo labai mėgstamas. Kai atsirado mikrofonas, prasidėjo vadinamasis “imtymaus” dainavimo stilius. Antroje savo kūrybinio gyvenimo pusėje A. Šabaniauskas įpratęs dainuoti į mikrofoną, kurį laiky-davo rankoje tik su jam būdinga elegancija.

Nors dabar sunkiai suvokiamas dalykas – juolab laisvojo pasaulio žmonėms – tačiau pokario metais Lietuvoje dainuoti apie meilę buvo gana pavojinga. Toks dainininkas greitai galėjo būti įskųstas, kaip propaguojąs “beidėjiškumą” ar net “antitarybinę programą”. A. Šabaniauskas, būdamas neat-sargus, atsinešė į filharmoniją karo metais išleistą knygą *Lietuvos archyvas*, kurioje buvo skelbti bolševikmečių įvykdytų nusikaltimų dokumentai. Kaž-kuris “kolega” jį įskundė ir enkavedis-

ta A. Šabaniausko bute atliko kratą. Buvo užtikta minėtoji knyga ir dar mal-daknygė. Netrukus *Tiesoje* buvo iš-spausdintas kažkokio “klausytojo” iš Rokiškio laiškas, kuriame buvo pa-reikštas pasipiktinimas, kad A. Šaba-niauskas yra buržuazinės moralės pro-paguotojas, kad jam ne vieta tarybinėje scenoje. Tuoju A. Šabaniauskas buvo atleistas iš darbo. Laimei, kad jis neat-sidūrė Sibiro platybėse, nors vargu ar begali būti didesnė bausmė dainininkui pačiame talento brandume, kaip at-ėmimas teisės dainuoti. Draudimas tęsėsi nuo 1947 m. iki 1972 m. A. Šaba-niauskas užsidirbo duoną iš pradžių padėdamas žmonai alaus bare, o pas-kum dirbo ūkvedžiu tuberkuliozės dis-panseryje. Tik 1972 m., spaudžiant Amerikos lietuviams, A. Šabaniauskas vėl grįžo į sceną. Dešimtmetį jis daina-vo “Dainavos” ir “Šaltinėlio” restoranų programose, išvykdavo koncertuoti ir į kitus Lietuvos miestus.

Jurbarkiečiai prisimena puikų kon-certą, surengtą 1983 m. gruodžio mėn. kultūros rūmuose, skirtą A. Šaba-niausko 80 metų jubiliejui. Scenoje pa-sirodė ir pats jubiliatas. Plaučių užde-gimo pakirstas Antanas Šabaniauskas 1987 m. vasario 9 d. mus paliko.

Knygoje *Jį pripažino laikas* pateikta daug informacijos apie dainininkus, kurie žibėjo Lietuvos estradoje septin-tame ir aštuntame dešimtmetyje. Jie dabar apdovanoti garbingais Antano Šabaniausko premijos laureatų var-dais. Įdomu pažvelgti ir į didelį pluoštą nuotraukų, kuriose įamžintos ir A. Ša-baniausko gyvenimo akimirkos, ir mū-sų estrados žvaigždžių veidai.

Renavo dvaro įdomybės

IRENA ŽIURAUSKIENĖ

Šiaurės Žemaičiuose, Mažeikių rajone, ant sraunios Varduvos kranto stovi išpūdingas mūrinis Renavo dvaras. Jį su-daro didingas angliško stiliaus parkas ir ūkinių statinių kompleksas. Rūmai pradėti statyti 1829, o baigti – 1880 metais. Tai neorenesansinio stiliaus statinys. Savininkas buvo Antanas

Rione. Renavo dvaras jaunai šeimai buvo saugi ir rami vieta. Sodyboje yra išlikę trys mūriniai dvaro laikų tvartai. Šalia sodo yra įdomus, įkastas į šlaitą, raudonų plytų mūrine siena rū-sys. Palyginti su didžiaisiais Lie-tuvos dvarais, Renavo sodyboje nebuvo labai gausu pastatų – joje vyravo rūmai ir parkas. Priešais rūmus stovi žirgynas, dar vadinamas arklide arba

tvartu. Jis buvo skirtas kinko-miems žirgams. Trys pastato sienos sumūrytos iš stambių riedulių su skalda tarpuose, o nu-garinė suklota iš rąstų. Kiti du pastatai – svirnas ir “lobynas” arba sandėlis yra senesni už rūmus.

Anksčiau Renavo dvaras buvo vadinamas Gaurais. Gau-rės dvaras žinomas nuo XVI šimtmečio. Tuo laikotarpiu jis priklausė Grūstės valsčiui. XVII š. pradžioje Gaurė buvo Renų nuosavybė. 1780 metais vienas iš Renų giminės Vada-giuose pastatydino šventovę, o vietovę pavadino Renatu. 1869 metais dvare mokytojavo lietu-viško kalendoriaus leidėjas Laurynas Ivinskis, rinkęs me-džiagą botanikos žodynui, paruošęs grybų piešinių atlasą.

Renavo parkas yra ant Var-

duvos kranto, išplėtotas abipu-sės upės. Jame auga Veimutinė pušis, paprastieji glaustašakės formos ąžuolai (vienas 1.4 m skersmens), paprastieji ir rau-donlapės formos bukai, gelton-žiedis kaštonas, kanadinė cūga. Iš viso per 100 medžių ir krūmų rūšių. Parke auga ir storiausia eglė, Lietuvos čempionė, kurios aukštis siekia 35 m, skersmuo – 1.2 m. Nuo 1960 m. eglė pas-kelbta gamtos paminklu, pri-skirta prie valstybės saugomų botaninių kraštovaizdžio ob-jektų.

Renavo parke yra 68 paukščių rūšys (žalioji meleta, vidutinis genys, tulžys, didysis dančiasnapis – įrašyti į raudo-nąją knygą). Prie dvaro rūmų yra dubeniuotasis akmuo, par-vežtas iš Gyvatinės (netoli bu-vusios pelkės). Jis yra 1 m aukš-čio, 1.1 m skersmens su 1.7 cm gylio ir 50 cm pločio apvaliu dubeniu. Viršutinė akmens da-

lis aptašyta, kad akmuo būtų taisyklingai apvalus. Renavo parko teritorijoje taip pat yra Alkos kalnai, Velio bei Laumės akmenys, šventi rytų kryptimi tekantys upeliai, Begalinės upių sietuvos, Sklaustės miško Veli-ekos plėšimas.

Už 1.5 km nuo Renavo dva-ro, Varduvos upės kairiajame krante, yra Renavo piliakalnis. Jo statūs šlaitai yra daugiau kaip 10 m aukščio. Renavo dva-ras turėjo ir palivarką – Viduką. Jam priklausė apie 80-100 ha žemės. Viduke buvo taip pat apie 15-20 mažų trobelių, ku-riose gyveno kumečiai.

Vaikstant po istorinį Rena-vo dvarą, stulbina rūmų vidus. Parko teritorijoje jaučiama ra-mybė ir harmonija, o Varduvos slėnis kviečia eiti ir nesustoti, apkabinti ąžuolą, prisiglausti, kad galėtume pajauti gyvą Re-navo grožį.

Dubeniuotasis akmuo prie Renavo dvaro

Renavo sodybos žirgynas

“Rasotos žolės tyla”

VIDA VOSYLIENĖ

Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos narė

Kai rudeninė spalio saulė augsina medžių lapus, o lengvas vėjelis plaistė liepsnojančias varines, klevuose šviečiančias ugnes, rudeniai rasos lašai sveikino dar taip sodriai žaliuojančią žolę, į Vilkaviškio kultūros rūmus rinkosi poezijos gerbėjai. Šiandien, “Seklyčios” klubo pirmininkės Janinos Kurtinaitienės 30-ties metų kūrybos jubiliejus ir antros poezijos knygos *Rasotos žolės tyla* sutiktuvės.

Salėje pilna žmonių. Tyla. Janina sėdi žiūrovų gretose. Žvakių liepsnelės spinduliuoja gėrį, dvasingumą. Skamba muzika ir dainos žodžiai – prasingi, gyvenimiški. Gėlių puokštę įteikia husaro uniforma pasipuošęs, tamsiaodis jaunuolis. Ant pakyls užlipa pirmoji skaitovė. Sklinda į salę Janinos širdies balso žodžiai, juos papildo antra, trečia... Plaukia žodžiai iš trapios moters širdies. Visa tai su artistišku perteikia Lana, Renata, Gitana.

Jaunos šokėjų poros padovanoja klausytojams veržlios jaunystės vėją. Gitarai skambant, Aušra, Donatas Janinos tekstais atlieka gražias dainas.

Pagaliau Janina ateina prie stalelio. Skaito eilėraščius, vaikšto, parymo, atsigaivina vyno gurkšneliu, padovanoja žiūrovams keletą eilėraščių. Dvasingumo valandėlė – nuostabioji poezijos paukštė apgaubė visus.

“Tyla gali suskambėti tarp nuostabiausių poezijos eilučių. Tyloje pasilieka skriauda, slypi liūdesys, tyloje dažnai lieka kūrėjo širdis”, – kalbėjo Nepriklausomųjų rašytojų sąjungos pirm. Vladas Buragas. *Santakos* laikraščio atsakingoji sekretorė Laima Vabalienė džiaugėsi Janinos nuoširdžiais poezijos posmais.

Janinos dėka buvo surengta visa eilė poezijos renginių, mažųjų poezijos pavasarių, autorinių vakarų, knygų leidimo ir sutiktuvių. Poezijos mėgėjų salelės gyvuoja visuose rajono kampeliuose. “Seklyčios” klubo nariai bendrauja su aplinkinių rajonų klubų nariais, dalyvauja respublikiniuose renginiuose, priklauso

Janina Kurtinaitienė rašo autografus

Lietuvos kaimo rašytojų ir Nepriklausomųjų rašytojų sąjungoms.

Iš Janinos Kurtinaitienės poezijos knygos *Rasotos žolės tyla*:

*Tokia trapi pažeidžiama –
prieš vėją.*

*Tokia viena
minioj tarp šurmuliuojančių žmonių.*

*Tokia maža
didžiuliam vieškely sustojau.*

*Tačiau žinau –
Šį kelią eisiu aš viena.
Ir nebaisus turėtų būti vėjas.
Ir išdavystė ir vienvatė nebaisi.*

Eglės Valiūtės vitražai

VYTAUTAS KUTKEVIČIUS

Vitražas, kaip monumentaliosios dekoratyvinės dailės rūšis, jau buvo kuriamas žiloje senovėje – Egipte ir Romoje. Figūrinės ar dekoratyvinės kompozicijos padarytos iš spalvoto stiklo buvo įkomponuojamos interjero ar eksterjero angose. Pastaraisiais dešimtmečiais vitražo plėtotė Lietuvoje ypač padidėjo, išaugo visas būrys talentingų vitražo kūrėjų.

2005 m. lapkričio 4 d. jurbarkiečiai turėjo gražią galimybę susipažinti su savitos ir darbščios vitražo dailininkės Eglės Valiūtės darbų ryškiaspalvėmis nuotraukomis. Jurbarko koncertų ir parodų salėje surengta didoka paroda, atspindinti jos netrumpą kūrybinį kelią.

Dail. Eglės Valiūtės vitražas “Varteliai I” (1993 m.) Ntr. iš www.lithuanianart.org

Eglė Valiūtė, gimusi 1953 m. Kaune, dabar gyvena ir dirba Vilniuje. Iš jaunumės pajutusi polinkį menui, ji 1965-1972 m. mokėsi M.K. Čiurlionio vidurinėje meno mokykloje. Baigusi šią mokyklą Eglė įstojo į Vilniaus dailės institutą, kur studijavo vitražo specialybę. Gavusi diplomą, ji 1977-1980 m. tame institute dėstė dailės pedagogiką. Nuo 1978 m. savo sukurtais vitražais pradėjo dalyvauti dailės parodose. 1983 m. buvo priimta į Lietuvos dailininkų sąjungą. Pernai Eglė Valiūtė už sukurtus vitražus buvo apdovanota Lietuvos respublikos valstybine meno premija.

Baigusi studijas E. Valiūtė pasižymėjo kaip kūrybinga ir be galo darbšti, produktyvi menininkė. Ji sukūrė vitražus daugiau kaip 50 visuomeninių ir privačių pastatų interjerui Vilniuje, Klaipėdoje, Kupiškyje ir kt. Kartu dirbo ir kaip iliustratorė – iliustravo per 30 knygų bei vadovėlių, išleistų Lietuvoje ir Lenkijoje. Apie 25 metus ji iliustravo vaikams skirtą žurnalą *Genj*. E. Valiūtė pelnė ne vieną apdovanojimą.

Dailininkė yra pamėgusi kurti vitražų diptikus ir triptikus. Jurbarkiečiai parodoje galėjo pasigrožėti diptikais *Apšarmojo lapai*, *Juoda ir balta*, *Langas ir durys*, triptikais *Varteliai*, *Statiniai*, *Vilnius*. Išpūdingas vitražas *Vaišės*, kuris puošia Vilniuje “Dailės” kombinato kavinę. Įdomus ir *Laikas ir ryšiai*, esantis Susisiekimo ministerijos posėdžių salėje. Religiniu siužetu jos sukurtas vitražas Panevėžio Švč. Trejybės šventovei. E. Valiūtė pasipasakojo, kad ir dabar turi nemažą naujų užsakyimų.

Parodos atidarymo metu susirinkusiems pademonstravo kaip daromas vitražas jo igudęs meistras Kęstutis Šimonis. Paskum visi buvo pakviesti į Jurbarko krašto muziejų, kur Vilniaus dailės akademijos dėstytojas Zyd-rūnas Mirinavičius papasakojo apie šiuolaikines vitražo tendencijas.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Vilniaus folkloro grupė “Kūlgrinda” išleido kompaktinę plokštelę *Prūsų giesmės*, kurioje įrašyta 17 autentiškų prūsų dainų senąja prūsų kalba. Su plokšte pateikiami dainų tekstai prūsų, lietuvių ir anglų kalbomis, informacijos apie prūsų tautą, jos likimą. Pasak “Kūlgrindos” steigėjo Jono Trinkūno, “Prūsų gentys savo karingumu ir pasiaukojimu apsaugojo Lietuvą nuo beatodairiško kryžiuočių antplūdžio, todėl seniai laikas atiduoti nors mažytę skolos dalelytę šiai kilniai ir galingai tautai.” Kadangi nemaža dalis prūsų, gelbėdamiesi nuo kryžiuočių, pasitraukė į Lietuvą, tikėtina, kad lietuviai paveldėjo ir prūsų dainavimo elementų. Istoriniai dokumentai liudija, kaip ilgai buvo kovojama su senuoju prūsų dainavimu. Dar 1638 metais Įsručio bažnytniame potvarkyje liepta subadyti būgnus, sulaužyti trimitus tuo būdu siekiant palaužti prūsų gyvenimo dvasią ir energiją.

**Tátve Núsun,
kàs tū asei an dāngun.
Swintints wīrst
twājs ēmens.
Pērēis twajā rīki.
Twājs kwāits audāseisin
na žemei kāi an dāngun.
Núsun dēminan gēitin
dāis nūmans šhandēinan.
Ba atwērpeis nūmans
núsun āushautins,
kāi mēs atwērpimai
núsun aushautenīkamans.
Ba ni wēdais mans
en pērbāndan.
Šklāit izrankīs mans
aza wārgan.
Āmen.**

Tėve mūsų senąja prūsų kalba
(iš interneto)

Plokštelėje igrotos dainos buvo atkurtos iš Mažosios Lietuvos gyventojų – lietuvininkų dainų, Liudviko Rėzos ir kitų autorių rinkinių. Dainų tekstus rekonstruota prūsų kalba parengė Lietuvos prūsų bendruomenė, susibūrusi 2002 metais. Istorikų duomenimis, vakarinių baltų tautos – prūsų vardas istoriniuose šaltiniuose pirmą kartą paminėtas IX šimtmeityje, kai jų žemes pradėjo puldinėti vikingai – švedai ir danai. Nuo X šimtmečio pabaigos Lenkijos ir Mozūrijos valdovai ne kartą bandė užkariauti prūsus, kad užsitikrintų priėjimą prie Baltijos jūros, tačiau jų pastangos buvo nesėkmingos. 1226 metais Mozūrijos kunigaikštis Konradas į talką pasikvietė kryžiuočius. Per sekančius 40 metų kryžiuočiai nugalėjo prūsus ir kolonizavo jų žemes vokiečiais. Manoma, kad senieji prūsai išmirė XVIII šimtmečio viduryje. Prūsų kalba yra senesnė už lietuvių ir latvių kalbas, tačiau jos leksika artimesnė lietuvių kalbai. Seniausi prūsų kalbos pavyzdžiai rasti Elbingo ir Simono Grunau žodynėliuose ir trijuose katekizmuose, rašy-

tuose sembų šnektas.

Lietuvos valstybinio operos ir baleto (LVOB) teatro Operos studija 2005 m. lapkritį paruošė Piotr Čaikovskio operos *Eugenijus Oneginas* lyrinį scenų spektaklį teatro Kamerinėje salėje. *Eugenijus Oneginas* – tai viena populiariausių P. Čaikovskio operų, kurioje kompozitorius žavią Aleksandro Puškino poeziją papildė nuostabiai nuoširdžia, kupina širdies šilumos ir drammatizmo muzika. Manydama, kad didelei scenai ši opera nėra tinkama, kompozitorius ją paskyrė jaunimui, Maskvos konservatorijos studentams. Jos premjera 1879 metais įvyko Maskvos mažajame teatre.

Spektaklyje dainavo Operos studijos antrosios laidos dainininkai stažuotojai, pradėję savo mokslus studijoje 2005 metų sausį. Pastatymo meno vadovas prof. Virgilijus Noreika, dirigentas – Vytautas Viržonis, režisierius – Valius Staknys, dailininkė – Giedrė Riškutė. Tatjanos vaidmenį parengė Vilma Moncytė ir Aistė Širvinskaitė, Olgą – Fausta Savickaitė ir Jovita Vaškeviūtė; Onegino vaidmenį parengė baritonas Ramūnas Urbietis, Lenskio – Arūnas Dingelis. Princą Greminą ir Zareckį šiame pastatyme dainavo Eugenijus Chrebtovas, komiškąjį Trike – Rafailas Karpis. Solistams akompanavo pianistas Aleksandras Vizbaras.

2003 metų pradžioje įsteigtoje Operos studijoje tobulinamas jaunųjų dainininkų vokalas, scenos igūdžiai, rengiamos solinės partijos. Pirmieji studijos narių koncertai buvo surengti 2003 metų pavasarį, o tų pačių metų pabaigoje Didžiojoje teatro scenoje įvyko pirmasis iškilmingas koncertas su teatro simfoniniu orkestru. Pirmosios laidos stažuotojų 2004 metų pradžioje parengtas Gioacchino Rossini *Sevilijos kirpėjas* buvo sėkmingai rodomas pilnoje Kamerinėje salėje net šešis kartus, vėliau opera buvo atlikta Didžiojoje salėje.

Rengiantis tarptautinei Vilniaus knygų mugėi, kuri prasidės 2006 m. vasario 23 dieną, viešoji įstaiga “Lietuviškos knygos” ir Lietuvos leidėjų draugija paskelbė geriausios 2005 metų knygos rinkimus. Specialistų komisija siūlo rinkėjams balsuoti už vieną iš penkių lietuvių autorių knygų: Lauros Sintijos Černiauskaitės *Artumo jausmas* (Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla), Gintaro Beresnevičiaus *Pabėgęs dvaras* (Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla), Jurgos Ivanauskaitės *Miegančių drugelių tvirtovė* (“Tyto alba” leidykla), Kęstučio Navako *Gero gyvenimo kronikos* (Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla) ir Sigito Parulskio *Miegas ir kitos moterys* (“Baltos lankos” leidykla). Laimėjusi daugiausia balsų knyga bus paskelbta per televiziją “Kultūros” laidoje 2006.II.25, o prizas jos autoriui bus įteiktas knygų mugėje 2006.II.26. **G.K.**

PRISIKĖLIMO

KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
FAX: (416) 532-4816
Anapilyje tel.: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p. p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 67 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term.ind.1.30%	Asmenines paskolas
180-364 d. term.ind.1.50%	nuo6.00%
1 metų term. indėlius2.05%	
2 metų term. indėlius2.30%	Sutarties paskolas
3 metų term. indėlius2.50%	nuo.....6.00%
4 metų term. indėlius2.75%	Nekiln. turto paskolas:
5 metų term. indėlius3.00%	Su nekeičiamu
1 metų “cashable” GIC2.50%	nuošimčiu
1 metų GIC-met. palūk.3.00%	1 metų5.00%
2 metų GIC-met. palūk.3.25%	2 metų5.25%
3 metų GIC-met. palūk.3.50%	3 metų5.35%
4 metų GIC-met. palūk.3.60%	4 metų5.40%
5 metų GIC-met. palūk.3.75%	5 metų5.50%
RRSP, RRIF “Variable”..... 1.25%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind. ..3.30%	Su keičiamu
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind. ..3.40%	nuošimčiu
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind. ..3.50%	1, 2, 3 metų5.00%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind. ..3.75%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind. ..4.00%	Duodame CMHC
Taupomąją sąskaitą iki1.00%	apdraustas nekilnojamo
Kasd. pal. čekių sąsk. iki1.00%	turto paskolas
Amerikos dol. kasd. pal.	
taupymo sąsk.1.50%	Duodame komercines
Amerikos dol. GIC 1 metų	nekilnojamo turto paskolas
term. ind.2.75%	

KELIAUJANT Į EUROPA NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI

AMEX EURO ČEKIŲ

NAUDOKITĖS “INTERAC-PLUS” KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPI: www.rpcul.com

Prisiikėlimo kredito kooperatyvo valdyba

PRANEŠA,

kad 2005 metus užbaigė sėkmingai ir dalį pelno sugrąžino savo nariams:

- * taupytojams išmokėjo **30%** papildomų palūkanų už visas santaupų palūkanas, prirašytas iki 2005 metų pabaigos ir
- * skolininkams sugrąžino **15%** palūkanų už visas palūkanas, sumokėtas kooperatyvui iki 2005 metų pabaigos.

Papildomos ir sugrąžintos palūkanos yra įrašytos narių taupomosiose sąskaitose

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

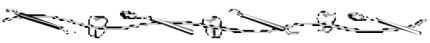
905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Plataus masto veikėjas

Visiškai slapta kun. Mykolo Krupavičiaus charakteristika

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

2005 metais paminėtos Mykolo Krupavičiaus 120 metų gimimo ir 35 metų mirties sukaktys. Tomis progomis pakilo mokslininkų ir visuomenės susidomėjimas jo istoriniu palikimu. Čia pristatomi vieni tokių pastangų rezultatai. Vilniaus universiteto istorikė Regina Laukaitytė yra sutelkusi daug įdomios istorinės medžiagos, liečiančios prel. Mykolą Krupavičių. Ji netrukus bus išspausdinta *Lietuvių katalikų mokslo akademijos metraštyje*.

Su jos sutikimu, norime duoti vieno dokumento tekstą, liečiantį kun. M. Krupavičiaus charakteristiką. Tas “visiškai slapta” dokumentas yra nedatuotas ir nepasirašytas mašinraštis. Jis yra tarp Lietuvos SSR vidaus reikalų liaudies komisaro Aleksandro Guzevičiaus specialiųjų pranešimų, rašytų SSRS NKVD pareigūnams apie pasirengimą rinkimams į SSRS Aukščiausiąją tarybą, kopijų. Tad, anot R. Laukaitytės, tikėtina, kad šio dokumento autorius taip pat yra valstybės saugumo vyr. majoras A. Guzevičius. Manoma, kad dokumentas parašytas 1941 m. sausio viduryje. Dokumentas parašytas rusų kalba. Čia pateikiamas vertimas į lietuvių kalbą.

“Vis(iškai) slapta
Specialusis pranešimas
KUNIGO KRUPAVIČIAUS
CHARAKTERISTIKA

Kunigas Mykolas KRUPAVIČIUS gimė 1885 metais samdinio šeimoje. Nesėkmingai nuomojęs 15-20 ha ūkį, tėvas išvyksta į Ameriką ir ten fabriko mašinos sužalotas miršta prie-glaudoje.

KRUPAVIČIUS sunkiai baigia mokytojų kursus. Už dalyvavimą tautiniame judėjime caro valdžia atleidžia jį iš mokytojo pareigų. Jis stoja į miškininkų mokyklą. Įsitikinęs, kad kaip miškininkas Lietuvoje likti negalės, KRUPAVIČIUS meta mokyklą ir įstoja į dvasinę seminariją, pas-kui baigė dvasinę akademiją Peterburge (pirmo-jo pasaulinio karo metu). Dvasinėje akademijoje KRUPAVIČIUS kovoja su lenkais ir lenkintojais.

1917 metų pradžioje KRUPAVIČIUS yra Voronežo berniukų gimnazijos kapelionas ir žy-mus katalikų visuomenės veikėjas. Tų metų pa-baigoje jį išrenka krikščionių demokratų partijos Centro komiteto pirmininku, jis plačiai dirba tarp karo pabėgėlių – lietuvių. KRUPAVIČIAUS biografijoje, atspausdintoje viename krik-demų laikraštyje, nurodyta, kad 1918 metų pradžioje Voronežo Revoliucinis tribunolas nuteisė KRU-PAVIČIŲ mirties bausme. Toje pačioje biografi-joje pasakoja, kad KRUPAVIČIUS su padirbtais dokumentais ir persirengęs nelegaliai grįžta į Lietuvą kartu su pabėgėliais.

Grįžęs 1918 metais į Lietuvą KRUPAVI-ČIUS pasirodo kaip nepaprastai veiklus, ener-gingas ir realus jaunos buržuazijos politikas. Nors krikščionių-demokratų ideologija susifor-mavo anksčiau, bet stiprią politinę partiją krikš-čionys demokratai sukūrė tik susidarius buržua-zinei Lietuvai. Pats didžiausias vaidmuo kuriant krikščionių demokratų partiją tenka KRUPAVI-ČIUI. KRUPAVIČIUS renkamas į visus seimus, iki pat fašistinio perversmo. Jis yra pats geriaus-ias to meto oratorius.

KRUPAVIČIUS yra ne tik buržuazinės žė-mės reformos įkvėpėjas, bet ir vykdytojas. Po to, kai lietuvių buržuazinė valdžia sustiprėjo, kuni-gas KRUPAVIČIUS, kalbėdamas apie žemės re-formos vykdymo priežastis, jau tiesiai pareiškia: ‘...Žemės reforma yra ta uola, į kurią 1918-1920 m. sudužo bolševizmo banga...’

Konservatyvūs kunigai ir dvasinė vyriausybė nemėgo KRUPAVIČIAUS ‘radikalizmo’, nors jo ‘radikalizmas’ niekada neperžengė buržuazijos interesų ribos. KRUPAVIČIUS rėmėsi katalikų jaunimo jėgomis, kurios laikė jį neabejotinu au-toritetu. Valdant krikščionims demokratams, faktiškai Lietuvą valdė kunigas KRUPAVIČIUS su įvairių ‘trejetų’ ir ‘šešetų’ pagalba (trijų ir šešių komitetų), kurie veikė griežtai ir nuteikė prieš save plačiąsias dirbančiųjų mases.

Visu periodu, kai krikščionys demokratai buvo valdžioje, jauna lietuvių buržuazija nepa-prastai praturtėjo. Tam periodui būdingas pro-

tekcionizmas, kyšininkavimas, valstybės turto vo-gimas ir valdiškų pinigų pasisavinimas didžiuliu mastu. Tuo metu vertelgos iš katalikų sluoksnių – VAILOKAITIS, KARVELIS ir kt. įsigijo milži-nišką nuosavybę. Tik vienas KRUPAVIČIUS, at-rodo, nebuvo įtrauktas į tuos reikalus, kas padė-jo jam išsaugoti autoritetą.

Po liberalų ir social-demokratų opozijos per-galės rinkimuose į seimą 1926 metais krikščionys demokratai ir jų vadovas KRUPAVIČIUS pra-dėjo ruošti perversmui. Krikščionys demokratai susitarė su tautininkais, tada visai silpna politine partija, (turėjusia seime tik 3 vietas). 1926 metų gruodžio 17 krikščionys demokratai kartu su tau-tininkais, su reakcinių karininkų pagalba įvykdė fašistinį perversmą. Jau pirmame seimo posėdyje, įvykusiame po perversmo, KRUPAVIČIUS išsibučiavo su SMETONA, tuo pabrėždamas, kad krikščionys demokratai ir tautininkai gyvens taikos ir brolybės dvasia.

Krikščionių demokratų sąjunga su tau-tininkais buvo neilga. Greitai tautininkai išstūmė krikščionis demokratus iš valdžios. Tautininkams tai pavyko gana lengvai todėl, kad krikščionys demokratai susikompromitavo tuo metu, kai bu-vo valdžioje. Tačiau KRUPAVIČIUS ne iš tų po-litinių veikėjų, kurie nurimsta netekę valdžios. Po kurį laiką trukusios krizės KRUPAVIČIAUS vadovaujami krikščionys demokratai imasi opozicinės veiklos.

Nežiūrint to, kad KRUPAVIČIUS pirmai-siais metais po fašizmo pučo su nemaža energija imasi opozicinės veiklos, krikščionims demokra-tams ne tik nepavyksta susilpninti tautininkų re-žimo, bet priešingai, tautininkai darosi stipresni. Bijodamas pakenkti buržuazinės santvarkos in-teresams, KRUPAVIČIAUS vadovaujami krikš-čionys demokratai susilaiko nuo aštrių opozici-nių pasisakymų. Įsitikinęs, kad jo politinė veikla nebuvo labai sėkminga, KRUPAVIČIUS išva-žiuoja į Prancūziją. 1929-1932 m. jis studijuoja Lilio m. socialinius mokslus. Pramoniiniuose šiaurės Prancūzijos rajonuose jis palaiko ryšius su darbininkais, stengdamasis sumažinti komu-nistų ir socialistų įtaką darbininkuose.

Lankydamas fabrikus, darbininkų susirinki-mus, KRUPAVIČIUS praktiškai papildė savo socialines žinias, ketindamas pasinaudoti jomis Lietuvoje.

Buvo tikimasi, kad grįžęs į Lietuvą KRUPA-VIČIUS gaus aukštą bažnytinį paskyrimą, tačiau tautininkams palankūs vyskupai davė jam vikaro (bažnyčios klebono padėjėjo) pareigas, ir tas pe-riferijoje. Krikščionys demokratai, o ypatingai studentai, net ketino viešai protestuoti, bet apsi-ribojo demonstratyvia piligrimine kelione į KRUPAVIČIAUS gyvenamą vietą.

KRUPAVIČIUS dar labiau nusistatė prieš tautininkus. Nors tautininkams palankūs vysku-pai ir nemėgo KRUPAVIČIAUS, bet visi katali-kų veikėjai skaitėsi su jo nuomone, kaip katalikų jaunimo numylėtinio.

Dėl 1935-1937 m. ekonominės krizės išaugęs darbininkų ir valstiečių judėjimas, komunistų įta-ka veikia taip pat ir krikščionis demokratus. KRUPAVIČIUS nelieka 1935 metų valstiečių ju-dėjimo nuošalėje ir palaiko ryšius su judėjimo aktyvistais.

Kai 1937 metais komunistai pradėjo rinkti parašus po reikalavimu amnestuoti visus politi-nius kalinius, pasirašo taip pat KRUPAVIČIUS ir kiti žymūs katalikų veikėjai. Siekdamas įtakos masėms, KRUPAVIČIUS nebijo tam tikro bend-ravimo net su pačiu stambiausiu priešu – komu-nistais.

1938 metų kovą, po lenkų ultimatumo pa-skelbimo, buvo išleistas atsišaukimas, pasirašytas buv. krikščionių demokratų, liberalų ir social-demokratų ministerių. Atsišaukimą taip pat pasi-rašė ir KRUPAVIČIUS. Tame lapelyje tautinin-kų vyriausybė aštriai kritikuota, iškelti reikalavi-mai dėl jos atsistatydinimo ir demokratinės san-tvarkos.

1938 metų pabaigoje, kai rinkimų į seimelį metu paaiškėjo tolesnis Klaipėdos apskrities liki-mas, krikščionys demokratai kartu su liberalais ir voldemarininkais-fašistais, kurie atvirai orienta-vosi į Vokietiją ir naudojosi vokiečių parama, su-darė koaliciją. Naudodamiesi tuo, kad Klaipėdo-je buvo panaikintas karo stovis, jie išleido laik-raštį, kuriame reikalavo paskirti Voldemarą premjer-ministeriu. Voldemarininkus nušalinus, koalicija sužlugo.

Nukelta į 11-tą psl.

Kas visiems žinotina?

(Skelbimas)

RRSP – būdas sumažinti pajamų mokesčius ir padidinti pensijines santaupas. Dauguma kandaiečių žino, kad RRSP (Registruotas pensijinis taupymo planas) yra puikus būdas sumažinti kasmetinius pajamų mokesčius ir sutaupyti pinigų senatvei. Bet kartais RRSP terminologija ir galutiniai terminai gali būti truputėlį sudėtingi. Artėjant RRSP įmokų terminui už 2005 metus, siūlau susipažinti su svarbia informacija, kuri gali būti labai naudinga sumažinant pajamų mokesčius ir sutaupant daugiau pinigų ir netgi išeiti anksčiau į pensiją, turint pakankamai pajamų pragyvenimui.

Įmokų terminas: iki 2006 m. kovo 1 d. jūs galite pajamų mokesčių nuolaidą už 2005 metus.

Įmokų riba: už 2005 metus Jūs galite įnešti iki 18% nuo jūsų užregistruotų pajamų. Maksimalus kiekis yra \$16,500. Jeigu jūs kartu turite registruotą pensijos planą savo darbovietėje, bendra įmokų riba bus atitinkamai sumažinta, atsižvelgiant į įmokų kiekį. Pensijos pataisa atspindės jūsų 2004 metų mokesčių įvertinimo pranešime.

Neišnaudotas įnašų kiekis: jeigu jūs įnešėte mažiau, negu leidžiamas maksimumas, bet kuriais metais, jūs galite susumuoti likučius ir įnešti visą kiekį einamaisiais metais. Leidžiamą bendrą kiekį jūs galite rasti jūsų asmeninėje kasmetinėje KanaDOS mokesčių inspekcijos ataskaitoje.

Amžiaus riba: įnašai galimi iki pabaigos einamųjų metų, kada jums sueis 69 metai. Tada jūs būtinai turite išimti visą kiekį iš RRSP (nerekomenduojama) arba pervesti santaupas į RRIF (Registered Retirement Income Fund) arba anuitetą.

Sutuoktinio RRSP: tai planas, kurio savininkas yra jūsų sutuoktinis, bet jūs galite įnešti į šį planą ir gauti mokesčių nuolaidą. Šis planas yra taikytinas tada, kai vieno iš sutuoktinių pajamos didesnės nei kito.

RRSP paskolos: jeigu jūs neturite pinigų reikiamu metu, jūs galite paimti paskolą ir padaryti įnašą už einamus metus. Tai geras būdas, kai palūkanos yra mažos ir galima greičiau išmokėti pasko-

lą. Šis būdas nėra universalus ir reikalauja detalios analizės.

Ribos viršijimas: jūs galite be nuobaudos įnešti iki \$2000 daugiau negu jūsų riba. Jūs negausite mokesčių nuolaidos už tą kiekį, bet galite pasinaudoti neapmokestinamu pinigų augimu (kol pinigai lieka neišimti iš plano).

Išankstiniai įnašai: vietoje vienkartinės didesnės sumos yra kur kas paprasčiau atlikti reguliarius mėnesinius įnašus. Tai gali sumažinti vidutinę investicijos vieneto kainą, nes įsigijama daugiau vienetų, kai kaina yra žemesnė ir mažiau, kai kaina aukštesnė. Tuo pačiu daugiau pinigų ir ilgiau dirba jūsų naudai.

Lėšų paskirstymas: tai yra paskirstant jūsų lėšas į tris pagrindines grupes: grynieji pinigai arba trumpalaikės investicijos kaip Valstybės vertybiniai popieriai, ilgesnio pobūdžio investicijos į obligacijas (bonds) arba įsigijant savitarpio fondų vienetų (mutual funds) bei akcijų (tampant bendrovių bendrasavininku ir pelno dalininku). Jūsų lėšų paskirstymo planas turi būti suprojektuotas atsižvelgiant į jūsų finansinius tikslus, laikotarpį, jūsų asmeninę toleranciją rinkos svyravimams ir kitus veiksnius. Teisingai pritaikytos RRSP strategijos gali maksimaliai padidinti pajamų mokesčių nuolaidas ir užtikrinti finansinį saugumą išėjus į pensiją.

Todėl rekomenduoju pasitarti su finansiniu specialistu ir sudaryti planą, kuris atitiktų jūsų asmeninius poreikius ir padėtų greičiau pasiekti norimus rezultatus.

Plačiau apie tai kalbėsime paskaitoje **sausio 22 d., 1.30 v.p.p. Toronto Lietuvių Namuose.**

Algimantas Zablockas,
Investors Group Inc.,
finansinis konsultantas,
tel. 888 467-8844, Ex. 432
Al.Zablockas@investorsgroup.com

Plataus masto...

Atkelta iš 10-to psl.

1939 m. kovą, kai vokiečiai užgrobė Klaipėdos apskritį, tautininkai buvo priversti pasidalyti valdžia su krikščionimis demokratais ir liberalais. Nuo to momento ir prasidėjo buržuazinių partijų, kurių pagrindinis uždavinys buvo kova su revoliuciniu judėjimu, konsolidacija.

Visų buržuazinių partijų vienybė tapo dar ryškesnė po to, kai Raudonoji armija, užėmusi Vilnių, priartėjo prie Lietuvos sienų, kai buvo sudarytas SSRS ir Lietuvos savitarpio pagalbos paktas ir Lietuvoje buvo dislokuoti Raudonosios armijos daliniai. Lietuvos buržuazija, jos ideologai pradėjo pasiutusią kampaniją prieš kompartiją, Sovietų Sąjungą, Raudonąją armiją. Visa dvasininkija įsijungė į antisovietinę kampaniją, KRUPAVIČIUS niekuo neišsiskyrė iš reakcingai nusiteikusių kunigų masės.

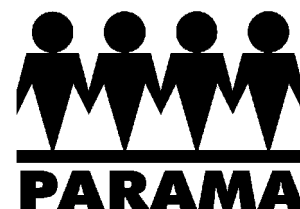
Vienintelis 'prosovietinis' pasisakymas yra jo memorandumas, kuris dar prieš paviešinimą buvo suderintas su reakcine-provokiška katalikų bažnyčios vadovybe ir jau dėl to negali būti priimtas kaip nuoširdus paties KRUPAVIČIAUS pažiūrų evoliucijos išdėstymas. Jis politikas iki kaulo smegenų, visi jo veiksmai tiksliai apgalvoti".

Priėmusi Lietuvių fondo dr. A. Razmos vardo premiją metiniame pokylyje Lemonte, IL, Irena Ross taria padėkos žodį už A.P.P.L.E. bendrijai paskirtą piniginę paramą. Ant pulsto obuolys, simbolizuojantis bendriją, su jame uždegta žvake - švietimo šviesa

Ntr. A. Gedrio

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 141 milijoną dolerių

MOKA UŽ:

1.00% Taupomoji sąskaita
iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.35% už 30-89 d. term. indėlius
1.45% už 90-179 d. term. indėlius
1.55% už 180-269 d. term. ind.
1.65% už 270-364 d. term. ind.
2.15% už 1 m. term. indėlius
2.35% už 2 m. term. indėlius
2.50% už 3 m. term. indėlius
2.75% už 4 m. term. indėlius
3.00% už 5 m. term. indėlius
2.50% 1 m. "Cashable" GIC (min. \$75,000)
3.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
3.25% už 2 m. GIC invest. pažym.
3.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.60% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.75% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.25% RRSP & RRIF (variable)
3.50% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
3.60% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
3.75% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
3.80% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
4.25% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
3.25% už JAV dolerių 1 metų GIC
1.50% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo6.00%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuošimčiu
(fixed rate)
1 metų5.00%
2 metų5.20%
3 metų5.35%
4 metų5.30%
5 metų5.50%
- su keičiamu
nuošimčiu5.00%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgičius iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmad., antradi., ir trečiadi., nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtadi., ir penktadi., nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktadi., nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštadi., nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

ROYAL LEPAGE

**Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.**

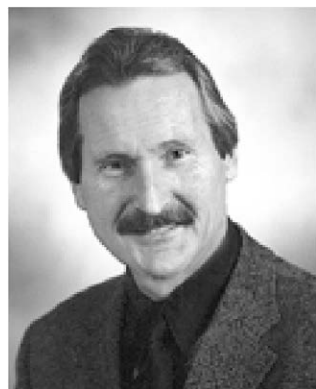
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto
aptarnavimas nuo 1981"

**PIRKIMAS ir PARDAVIMAS
PATIKIMOSE RANKOSE!**

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite
(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

Galvojat parduoti nuosavybę ar
sužinoti jos vertę, nemokamai
įvertinsiu be jokių įsipareigoji-
mų. Mielai ir sąžiningai patar-
nausiu surasti Jums tinkamą
namą ar "condominium".

SKAMBINKITE

TEODORUI

STANULIUI, B.A.

416-879-4937

(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦
Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

West Realty Inc.

1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

• Prasidėjus LKL antrajai pusei sezono, krepšinio komandų užimamos vietos: 1. Kauno "Žalgiris", 2. Vilniaus "Lietuvos rytas", 3. Šiaulių "Šiauliai", 4. Kėdainių "Nevėžis", 5. Klaipėdos "Neptūnas", 6. Vilniaus "Sakalai", 7. Kauno "Atletas", 8. Panevėžio "Panevėžys".

• Tokyo mieste (Japonija) ištraukti 2006 metų tarptautinio vyrų krepšinio čempionato burtai. Lietuvos rinktinė pateko į C grupę ir rungtyniaus su stipriomis Brazilijos, Graikijos, Turkijos, Australijos ir Qatar komandomis.

• Lisbon mieste (Portugalija) šešioliką kartą vykusiose "Grand Prix de Grandola" sportinio ėjimo varžybose moterų 10 km nuotolyje laimėtoja buvo Sonata Milušauskaitė, nuotolį įveikusi per 46 minutes 43 sekundes. Kita Lietuvos ėjike Kristina Saltanovič 20 km rungtyje užėmė antrąją vietą, nuotolį nužingsniavusi per 1 valandą 35 minutes ir 54 sekundes.

• JAV vykstančiose "KSU Invitational" lengvaatlečių vy-

rų varžybose Darius Draudvila laimėjo šuolius į tolį (7.12 m), ir šuoliuose su kartimi (4.40 m) užėmė antrąją vietą, o Austrija Skujytė moterų varžybose laimėjo 60 m kliūtinį bėgimą (8.80 sek.) ir Lietuvos sportininkė užėmė antrąją vietą šuoliuose į aukštį bei pagerino jos pačios asmeninį rekordą (1.89 m).

• Kaune vykusiose žiemos lengvaatlečių pirmenybėse Edita Grigelionytė pagerino Lietuvos moterų šuolio su kartimi rekordą - 3.86 m. Anksčiau (3.70 m).

• Europos lengvosios atletikos dr-jų disko metiką Virgilijų Alekną išrinko geriausiu 2005 metų Europos lengvaatlečiu, o JAV žurnalas *Track and Field News*, pasaulio disko metimo čempioną Virgilijų Alekną įvertino ketvirtu pasaulyje lengvaatlečiu tarp vyrų.

• Švedijos sostinėje pasibaigus 127 dalyvių tarptautinio šachmatų varžybų "Rilton Cup" nugalėtoju tapo Lietuvos atstovas Eduardas Rosentalis, surinkęs 7 taškus iš 9 galimų. **V.P.**

Kas naujo Lietuvoje?

• Dešimtosios Eurolygos krepšinio varžybos Vilniuje prasidėjo sausio 10 d. Komanda "Lietuvos rytas", pasiekusi aukšto lygio žaidimą, tikisi laimėjimo ir prieš geriausius varžovus, tačiau pačioje pradžioje jau pralaimėjo prieš "Barcelona" 71:61.

• Sporto vadovybė pagerbė legendinį Lietuvos krepšininką Kazimierą Petkevičių, kuris šių metų sausio 1-ąją šventė garbingą 80-čio jubiliejų. Dviejų vasaros olimpiadų dalyvis ir prizininkas, Europos ir buvusios Sovietų Sąjungos čempionas Kazys Petkevičius apdovanotas Olimpine žvaigžde. Šiuo metu jis dirba Kauno "Žalgirio - A. Sabonio KM" komandos vyriausiojo trenerio pavaduotoju.

• Vyriausybė keturis šalies miestuose esančius sporto ir pramogų kompleksus pripažino svarbiausiais sporto objektais. Iki 2008 metų šių objektų statybai ir remontams iš Europos sąjungos (ES) struktūrinių fondų tikimasi gauti apie 60 mln. litų. **Inf.**

Auksas Kanadai

Aukso medalius pasaulio ledo ritulio jaunių varžybose Vankuveryje laimėjo Kanados komanda, 5 taškais nugalėjusi tradicinį varžovą – Rusijos sportininkus. Per pastaruosius 5 metus 4 kartus kanadiečiai dėl čempionų vardo kovojo su šia komanda. Bronzos medalius išsivežė suomiai. **S.K.**

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Pasvalio rajono laikraščio *Darbas* (2005.XII.6) pranešimu, 2005 m. gruodžio 5 d. Pasvalio kultūros centro salėje įteiktos kultūros premijos ir stipendijos. Už ilgametį indėlį į krašto istorijos, kultūros išsaugojimą, Pasvalio vardo garsinimą kultūros premija paskirta Vitalijai Kazilionytei, Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos vyresniajai bibliografe; už ilgametę kūrybinę veiklą skulptoriui Arūnui Grušui; už ilgametę koncertinę veiklą Stasio Vitonio vadovaujamai kultūros centro kapelai "Svalia". Po 1500 litų premijas ir diplomus įteikė rajono meras Gintautas Gegužinskas. Premijų įteikimo proga vyko koncertas, buvo atidaryta skulpt. A. Grušo darbų paroda, veikusi iki š.m. sausio 6 d. **Inf.**

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI. Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipduko su jūsų adresu. Nelaukite priminimo - laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

BPL Import/Export SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas
(905) 383-1650

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto tinklalapis www.tzib.com laukia jūsų apsilankymo. Skaitytojai kviečiami susipažinti su juo ir siųsti savo pastabas elektroniniu paštu - tevzib@pathcom.com

Bloor West Village DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

Dr. N. Mikelėnaitė-Archer

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

RE/MAX
Realty Specialists Inc.
Independently Owned and Operated

Birutė (Betty) Bartusevičius
Sales Representative

2691 Credit Valley Rd., Suite 101
Mississauga, Ontario L5M 7A1
Fax: 905-828-2829

Bus: **905-828-3434**

Cell: **416-427-1875**

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.

PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

SPAUDSTUVĖ

PRINTING NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON (prle Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus

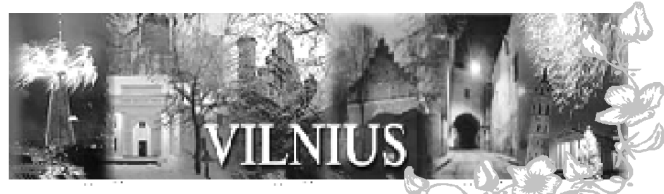
A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

Tel: (416) 233-4601

\$300*
off

COUPON
for 1 parcel

\$300*
off

* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS Į LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų - apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę, Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!
VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės - Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietas siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING

#1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON

ALGIS ir STEFA MEDELIAI

Tel. 905-306-9563

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

Toronto Prisikėlimo parapijos jaunimo choras, giedojęs kalėdines giesmes
Ntr. L. Vytės-Szwarc

SKAUTŲ VEIKLA

Vasagos skautės ir skautai su vadove Lina Valickiene pasirodo per Vasagos lietuvių bendras Kūčias Gerojo Ganytojo šventovėje 2005 m. gruodžio 18 d.
Ntr. K. Poškaus

• Šiais metais Toronto sk.-vyčiai žygiuoja tvirtu žingsniu. Romo Kalantos vyčiai organizuoja įvairias iškylas ir darbo būrelius jungdamiesi ir į bendruomeninę veiklą. Norėdami padėti tiems, kurie neturi tiek, kiek visi, vyčiai susirinko į Toronto “Food Bank” per Padėkos savaitgalį ir kartu su kitais savanoriais padėjo išskirstyti maistą, išmesti šiukšles ir tikrai pajusti Padėkos savaitgalio dvasią. Vyčiai taip pat stengiasi padėti bendruomenei. Jie suvažiavo į “Park Lithuania” ir prisidėjo prie šio parko išvalymo. Septyni nauji kandidatai pareiškė norą tapti vyčiais. Jie dažnai susirenka ir diskutuoja temas, atlieka kandidatams nustatytą programą.

Sk.-vyčių ir vyr. skaučių jau tradicija tapęs kiekvienais metais kalėdėjimas Toronto mieste. Visi susirenka ir aplanko lietuviškas

šeimas, gieda kalėdines giesmes. Šiemet vyčiai ir vyr. skautės rinko aukas Dvasinės Pagalbos Jaunimo centrui. Ši kalėdojimo tradicija yra labai svarbi. Ji jungia skautų veiklą su lietuvių bendruomene. Toronto skautai šventė Kūčias Prisikėlimo parapijos salėje gruodžio 18 d. Prisiminėme lietuviškus papročius ir skautiškas tradicijas. Vyčiai kandidatai paruošė salę.

Vyčių būrelis uoliai dirba lietuvių visuomenėje, jungdamasis savo veikla su lietuvių bendruomenės užduotimis. Kandidatai ir patys vyčiai prisideda prie vadovavimo skirtingoms skautų šakoms ir aktyviai semiasi patyrimo. Išlaikydami tradicijas, iškyldami, vadovaudami vyčiai kasdien įgyvendina šūkį tarnauti Dievui, tėvynei ir artimui. Būdėkime!

Sk.vytis kand. Darius Kuras

JAUNIMO ŽODIS

Skandavom: “Kvaišalus - į pensiją!”

JERONIMAS ŠALČIŪNAS

Išsivaizduokite, kad vieną besibaigiančio blausoko lapkričio popietę jūs sėdite dideliame autobuse. Pilnutėliai suolai moksleivių ne tik iš Marijampolės vidurinių, bet netgi iš aplinkinių mokyklų (įskaitant Liucnavo pradinę). Suaugusieji valančinkai užėmę ir keletą jiems pirtųjų vietų. Visiems vadovauja ir prašo su malda keliauti Kauno link Vyskupo M. Valančiaus blaivystės sąjūdžio Marijampolės skyriaus pirmininkę pedagogę R. Jadeikaitę.

Nors paskiras vaikų grupes globoja mokytojai, neirzlus klegesys netyla. Pro langus sušmėžuoja Ažuolų Būdosi, Skriaudžių bažnytkaimiai. O prieš pat Veiverius dešinėje pusėje – dar vienas Lietuvoje įrengtas Kryžių kalnelis. Kryžiai meniški, paminklai iškalbingi. Kapų kapeliai. Čia ilsisi nelygioj kovoj kritę už mūsų laisvę partizanai su savo kapelionu kun. J. Lelešiumi. Centre – lenta su dešimtimis pavardžių, slapyvardžių...

Miestely lieka buvusi kadaise mokytojų seminarija, šaulių namai, talpi vid. mokykla. Mojuoja Garliava. Neseniai suremontuotas Alekso tiltas permeta per Nemuną (dabar turėklai jau be penkiakampių žvaigždžių. Deja, jas pareikalavo – paaukuotas! – sugrąžinti Paveldo ištikimieji pareigūnai. Kainuotų dar bent vieną milijoną litų...).

Drengiant šlapdrabai, Kauno Karo muziejaus prieigose sulaukiame panašios apimtios autobuso su ryžtingais valančiukais bei vadovais iš Vilniaus ir Paberžės. Ir jų, ir mūsų gretose vyskupo M. Valančiaus portretai, atributika, šūčiai (daugiausia kabantys ant krūtininių), Sąjūdžio ir tautinė vėliavos, vėliavėlės su azuolu lapu. Jau-

nieji valančiukai pasirišę puošnius geltonus kaklaraiščius. Pasveikiname Lietuvos Vysk. M. Valančiaus blaivystės sąjūdžio pirmininką J. Kančį, valdybos pirm. J. Kvederaitį, sekretorių V. Uogelę ir kt.

Prie Laisvės paminklo pagerbiami karžygiai. Atliekama valančių grupės programėlė. Bendra nuotrauka priešais Amžinąją ugnį, degančią greta paminklo Nežinomajam Lietuvos kariui. Vaikai užsirašę: “Rūkai – save žudai”, “Narkotikai – nuodai”, “Mes – už blaivią Lietuvą” ir pan. Šitie šūčiai ir vėliavos atveda prie paminklo Vytautui Didžiajam. J. Kančys apibūdina šio įžymaus karvedžio, taip ir nesulaukusio karaliaus karūnos, nuopelnus. Susikaupimas prie paminklo Romui Kalantai, kuris susidegindamas protesto ženklais paklibino, atrodė, monolitinės Sovietų Sąjungos pamatus. Po to piketas prie Kau-merijos. Čia pareikalauta perkelti nesenai pastatytą prie Kunigų seminarijos *ivoros* paminklą vysk. M. Valančiui į tinkamą vietą. Ilgai aidėjo skanduotė: “M. Valančiaus paminklą – prie arkikatedros!” Tačiau merijos darbuotojai nesirodė... Pakeliui skambėjo skanduojami šūčiai “Mūsų karalius – Mindaugas”, “Mūsų karvedys – Vytautas Didysis”, “Kelią blaivystei – kelią valančiukams”, “Tabaką, alkoholį, narkotikus – į pensiją!”, “Mes kuriame blaivią jaunąją Lietuvą!”.

Vysk. M. Valančiaus 130-ųjų gimimo metinių minėjimas prasidėjo Kunigų seminarijos šventovėje koncelebruotomis šv. Mišiomis, kurioms vadovavo arkiv. S. Tamkevičius, SJ. Prie paminklo padėta gėlių, uždegta žvakių. Turiną programą arkivyskupijos salėje atliko seminaristai skaitovai bei klierikų choras. Gretimoje salėje laukė vaišių stalas. Laimingi valančiukai pasistiprino ir pilni išpuodžių išsivažinėjo.

Skautai-vyčiai po darbų Toronto “Park Lithuania”. Iš k.: Mykolas Kamaitis, Darius Paznėkas, Darius Kuras, Tomas Krakauskas, Tomas Jonaitis, Danielius Šarūnas, Justinas Tarydas, Jonas Didžbalis, Rimas Pečiulis, Tomas Pajaujis, Andrius Povilaitis, Gintaras Valiulis, Matas Turzcyn

Hamiltono “Širvintos-Nemuno” tunto sesės ir broliai, dalyvavę skautų Kūčiose 2005 m. gruodžio 4 d. Kairėje - Kanados rajono vadas v.s. R. Otto; ketvirtas iš dešinės tuntininkas ps. Gailius Senkus

MIRTIES METINĖS
AŲA
ONOS LINGAITYTĖS -
VORONINKAITIENĖS

atminimui pagerbti pamaldos vyks š.m. vasario 11 d. 11 v.r. Alfred Dallaire laidotuvių namuose, 7200 boulevard Newman, LaSalle, Quebec.

PADĖKA

*Sako – žmonės nemoka mylėti,
Džiaugtis laime ir saulės šviesa;
Sako – žmonės nemėgsta kentėti,
Bet juk tai netiesa.*

AŲA
DALIA MARIJA
BLAUZDŽIŪNAITĖ -
SONDIENĖ,

gyvenusi 55 metus, santuokoje 28 metus, išlaisvinta nuo žemės kančių, sugrįžo į Sutvėrėjo rankas 2005 m. lapkričio 26 d.

Dukra, žmona, marti ir mama Dalia Marija daug metų sirgdama tyliai kentėjo. Nesiskundė ir po dviejų širdies operacijų. Nesiskųsdama laukdavo geriausių Toronto medicinos specialistų pagalbos. Ypatingą padėką skiriame šeimos gydytojui dr. Mikui Valadkai, kuris iki paskutinių dienų padėjo Daliai kovoti su žiauria Lupus liga.

Brangiai žmonai ir mylimai mamai Dalytei iškeliavus amžinybėn, dėkojame visiems, atėjusiems kartu su mumis atsisveikinti su velione ir pasimelsti už jos sielą. Dėkojame kun. P. Šarpnickui, OFM, už maldas laidotuvių namuose. Nuoširdus ačiū klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, prel. E. Putrimui, diak. dr. K. Ambrozaičiui už labai iškilmingas atsisveikinimo Mišias. Ypatingas ačiū prel. E. Putrimui už tokį užjaučiantį pamokslą. Dėkojame zakristijonui L. Baziliauskui už skaitinių skaitymą, vargonininkei D. Radtkei už gražų giedojimą gedulinių Mišių metu, kun. A. Brazauskui, OFM, už paskutines paslaugas velionei kapinėse.

Dėkojame karstanešiams Vytautui Kulniui, Teodorui Stanuliui, Tadui Gurevičiui, Romualdai Tumpai, Algiui Malinauskui, Gintui Stasiulevičiui. Ačiū M. Povilaitienei, D. Keršienei ir B. Kazlauskaitei už aukų rinkimą, B. Stanulienei ir jos pagalbininkėms už tokį skanų atsisveikinimo pietų maistą ir visoms ponioms už pyragus bei skanumynus. Ačiū V. Sičiūnui už puikų laidotuvių įamžinimą elektroniniu būdu.

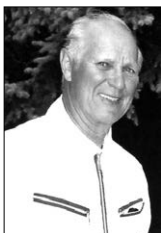
Su meile ir nuoširdumu dėkojame visiems draugams, giminėms, artimiesiems, bendradarbiams, kolegoms, kaimynams bei pažįstamiems už nuoširdžias užuojautas, užprašytas Mišias ir nepaprastai gražias gėles bei aukas skautų stovyklavietei “Romuva” ir Maironio lituanistinei mokyklai. Ačiū visiems, atvykusiems atsisveikinti iš kitų miestų ir atsiuntusiems iš Lietuvos bei Amerikos šiltus užuojautos žodžius.

Jūsų visų nuoširdžios atjautos sušvelnino mūsų didelę širdies gėlą tą sunkią atsisveikinimo valandą. Tikimės, kad Dievulis išgirdo Jūsų visų maldeles ir sukalbėtas intencijas. Jūsų dėka, pilni vilties mes galėjome tykiai, ramiai praleisti šventes, žinodami, kad mirtis – tai slenkstis, bet ne pabaiga. Nors brangiausi žmonės nu-eina ir mus palieka, tačiau nuo jų šviesa nusidriekia ir atminty gyva išlieka visada.

Nuoširdžiausias ačiū visiems!

Jūra, Darius ir Rimvydas Sonda

AŲA
JONAS ŽUKAUSKAS - ŽUKAS
mirė 2005 m. sausio 11 d.

Prisimindamos vyro, tėvo ir senelio mirties metines, dėkojame visiems, kurie įvairiais būdais mums padėjo jį išlydėti į amžiną poilsį.

Liūdinčios – žmona Vanda-Irena,
dukros – Daina, Gina, Laura,
vaikaitė Jennifer

AŲA
dr. EDMUNDUI LENKAUSKUI
mirus Čikagoje,

nuoširdžių užuojautą reiškiu jo šeimai bei artimiesiems –

*Vytautas Balsevičius,
studijų kolega*

AŲA
ONUTEI MARCINKEVIČIENEI

mirus, jos sūnui klubo treneriui ROMUI ir dukrai BIRUTEI bei jų šeimoms reiškiamo nuoširdžių užuojautą –

Prisikėlimo parapijos sporto klubas “Aušra”

PADĖKA

*Nebeišverksi, nepakeisi nieko,
Iš ten nei žodžio, nei žinios...
Ir tyli žemė nuo mūsų Tave paslėpus,
Bet mes žinom, su mumis tu visados.*

AŲA
HENRIKAS SUKAUSKAS,
mūsų mylimas vyras, tėvas ir tėtukas (papa),
atsiskyrė su šiuo pasauliu 2005 m. lapkričio 29 d.

Dėkojame Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, suteikusiam Ligonio sakramentą velioniui ligoninėje, ir už aukotas šv. Mišias bei palydėjimą į Šv. Jono lietuvių kapines Missisgaugoje, ON. Ačiū chorams “Arui” ir “Dainai” už giedojimą laidotuvių koplyčioje, V. Pečiuliui už atsisveikinimą. Dėkojame karsto nešėjams, muzikėms D. Radtkei už vargonavimą, R. Melkienei už smuikavimą gedulinių Mišių metu. Dėkingi liekame visiems laidotuvių dalyviams, pareiškusiems užuojautas raštu bei žodžiu, už gėles, pyragus, J. Gurklienei už paruoštą maistą, draugams, vietoj gėlių aukojusiems Prisikėlimo parapijos persikėlimo fondui, atjautusiems mus liūdesyje, užprašiusiems šv. Mišias.

Už viską Jums nuoširdžiai dėkojame –

ŠEIMA

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

AUKOJO
TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS

\$500 – J.V. Margis; \$250 – V. Jankaitis; \$130 – L. Adomavičius; \$100 – R. Prizgintas, A. Jocas, A. Rimkus; \$75 – D. Danys; \$60 – J. Bitneris; \$50 – A. Arelis, A. Kvie-tinskas, V.P. Jankaitis, I. Rekštis, Q. Linčiauskas, K.G. Balytos, N. Šumskis, J. Valius, A. Grubis; \$40 – P. Skeivelas, G. Vyšniauskas; \$30 – V. Kecorius, A. Sekonis; \$25 – V. Rutkauskas, E. Grybaitis, S. Čižikas; \$20 – R.A. Danie-lius, V. Zužus, J. Rutkauskas, E. Abromaitis, J. Petronis; \$10 – E. Underienė, J. Vališaitienė, S. Škėma; \$7 – A. Sagevičius; \$6 – J. Kiškūnas; \$5 – M. Besąsparienė.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$65 – V. Piečaitis, V. Goldbergas, kun. K. Kaknevičius, G. Miglinas, J. Karasiejus; \$60 – P.I. Baronas, P. Skeivelas, A. Barzdukas, V. Kazlauskas, V.E. Starkus, A. Šetikas, B. Vileita, D. Gaputis, G. Kaulius, M. Biekša, G. Račkauskienė, O. Taseckienė, A. Sakavičius, A. Ledenė, A. Bentnorius, O. Juodikis, V. Sičiūnas, E. Kalasauskas, B. Kupčikas, J. Gudavičius, B. Čepaitienė, V. Barakauskaitė, A. Kamaitis, K. Bubelis, A. Nakas, S. Ažuolas, A. Augaitienė, J. Baužys, V. Bubelis, E. Juodvalkienė, A. Janušis, M. Rutkevičienė, B. Stundžia, J. Šimkus, M. Macevičius, B. Stankaitienė, R. Taunienė, A. Ulba, B. Vilkus, J. Bėžys, F. Bočiūnas, P. Masys, J. Strikienė, K. Dervaitienė, dr. P. Vytė, G. Vyšniauskienė, S. Adamonis, A. Druseikis, B. Kaminskas, J. Sakevičius, J. Kiškūnas, L. Valevičius, dr. G. Bijūnienė, J. Januškevičius, P. Joga, P. Raudys, A. Burbulevičius, V. Vainutis, B. Pivoriūnienė, V. Stabačinskas, O. Dalindaitė, J. Bitneris, A. Dainora, A. Jocas, V. Seibutis, B. Vyčinas, A. Sagevičius, V. Puodžiūnas, M. Šakalinienė, A. Urbonas, S. Žaldokas.

Garbės prenumeratą už du-jus metus atsiuntė: V. Rutkauskas, K. Ratavičius.

Garbės prenumeratą atsiuntė: \$125 – dr. J. Yčas; \$100 – T. Tarvydas, V. Kazlauskas, P. Breichmanas, V. Balnienė, V.P. Jan-kaičiai, A. Jakševičienė, R. Rimšienė, V. Macas, E. Sakas-Sluder; \$90 – V. Cvirka; \$75 – M. Kupris, D. Staškevičienė, V. Dunderienė, A. Godelis, S. Laimikienė, A. Dronsa; \$70 – K. Žolpis, G. Jocas, K. Gaputis, V. Montvilas, J.V. Margis, V. Hanson, M. Juozaitis, W. Mastis, L. Adomavičius, O. Adomaitis, A. Lukas, J. Stan-kus, B. Saplys, P. Zaranka, P. Eidukas, J. Vasys, P. Pargauskas, T. Bogušas, B. Sakalas, J. Sinkevičius, A. Sekonis, P. Lapienis, D. Karosas, L. Vytė, V. Jokubaitis.

Turner & Porter

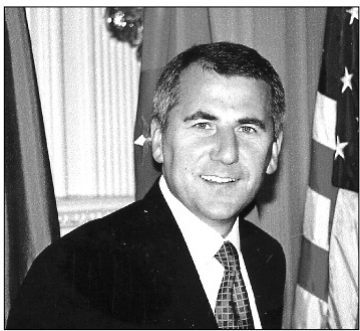
L Aidotuvijų Namai

TORONTE
ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

TORONTO

KLB Toronto apylinkės rengiamam Vasario 16-tosios minėjimui pagrindiniu kalbėtoju paskiriamas Lietuvos ambasadorius JAV ir Meksikai Vygaudas Ušackas. Gimęs 1964 m. gruodžio 16 d. Skuode, 1989-1990 m. jis buvo vienas iš Vilniaus universiteto (VU) studentų atstovybės ir Lietuvos studentų sąjungos atkūrė-

ju. 1990 m. gegužės mėnesį V. Ušackas baigė VU Teisės fakultetą, vėliau studijavo politinius mokslus Norvegijos Oslo ir Danijos Aarhus universitetuose.

Nuo 1991 iki 1992 m. užsienio reikalų ministerijoje prižiūrėjo santykius su Europos bendrijomis (būsimą ES) ir NATO, o 1992-1994 m. dirbo Lietuvos misijos prie ES, 1994-1996 m. Lietuvos misijos prie NATO patarėju. 1996-1999 m. buvo užsienio reikalų ministerijos Politikos direktoriumi, 1999-2000 m. užėmė viceministerio pareigas užsienio reikalų ministerijoje, buvo pirmasis Lietuvos vyriausiasis derybininkas dėl šalies įstojimo į Europos sąjungą. 2001 m. kovo 13 d. V. Ušackas buvo paskirtas ambasadoriumi JAV ir Meksikai.

Gražus koncertas maloniai nustebino Toronto Lietuvių Namuose susirinkusius klausytojus sekmadienį, sausio 8-tos dienos popietę, kur LN kultūros komisija surengė smuikininkės Audronės Šarpytės muzikos studijos mokinių koncertą. Kūrinius atliko penkios mokinės smuikininkės ir vienas pianistas. Jauniausia atlikėja - Sandra Vigelytė. Jai pianinu akompanavo jos brolis Mindaugas Vigelis. Pastarasis yra ką tik universitetą baigęs labai muzikalus jaunas vyras. Jis atliko solo pianinu. Buvo labai gražiai atliktas Vivaldi kūrinys dviem smuikam. Jį atliko mokinė drauge su mokytoja Audrone Šarpyte. Programai baigiantis, Audronė labai jautriai pianinu akompanavo vyriausią šios popietės mokinę, atliekančią sudėtingą smuiko kūrinių. Programa baigta visoms penkioms smuikininkėms drauge su mokytoja atliekančioms kalėdinę giesmę, į kurią publika buvo paskviesta įsijungti giedojimu.

Pirmąją Kalėdų dieną per trejas Mišias St. Gabriel šventovėje North York Audronė Šarpytė prisidėjo prie vietinio choro su smuiko palyda. Mišių metu atliko solo lietuviškas kalėdines giesmes. Ji spėjo surengti LN koncertą prieš išvykdamą į Lietuvą repeticijoms ir pasiruošimui koncertams Japonijoje per ištisą vasario mėn. Ten koncertuos su muz. Sauliaus Sondeckio orkestru, prie kurio prisidės ir jo sūnus violončelistas Vytautas Sondeckis, kurį teko išgirsti neperseniausiai atliekant solo Toronte su "Toronto Philharmonia" orkestru. I.R.

Pal. Jurgio Matulaičio šventės (sausio 27) proga, Prisikėlimo parapijos tarybos religinė sekcija kviečia visus į Mišias ir seminarą "Rytas su palaimintuoju Jurgiu Matulaičiu" sausio 28, šeštadienį. Mišios - 9 v.r., po to kavutė ir 10 v.r. seminaras, kuriam vadovaus ses. Ignė Marijošiūtė. Nekalto Prasidėjimo Mergelės Marijos vargdienių seserų vyriausioji vadovė.

Atitaisymas. TŽ nr. 1, 15 psl. Kariuomenės šventės aprašyme pažymėta, kad programos pranešėja buvo Regina Bačiauskienė. Turi būti - Irena Paznėkienė. Atsiprašome.

BTS Bijūnas Translation Services
VERTIMAI ŽODŽIU ir RAŠTU
rusų, anglų ir prancūzų kalbomis.

Esu Ontario provincijos akredituota vertėja prie Teisėsauogos ministerijos (Ministry of the Attorney General)

Genovaitė Bijūnas, Ph.D.
Tel. 416 621-1638, fax 416 621-8479
Adresas: 106 Meadowbank Road, Toronto, Ontario M9B 5C9

ORTODONTAS (Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Fondas
Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1
Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Per 44 metus Jūsų sutelktas 4,60 mln. dol. Fondo pagrindinis kapitalas davė 2,78 mln. dol. pelno lietuviybės išlaikymui Kanadoje, pagalbai Lietuvoje bei stipendijoms lietuvių studentams

**Remkime Kanados lietuvių fondą
ir prisiminkime jį savo testamentuose!**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Toronto Prisikėlimo parapijos salėje 2005 m. gruodžio 26 d. įvykusio pabendravimo vakaro dalyviai. Vakara surengė jaunų šeimų sekcija, vad. J. Gabrielienė, ir naujai atvykusių apgyvendinimo pagalbos centras, vad. J. Stasiulevičienė

AUKOS

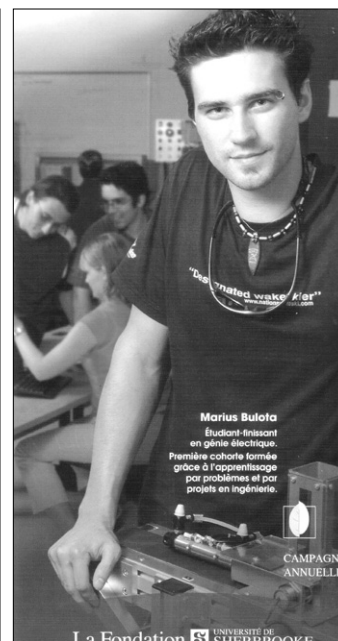
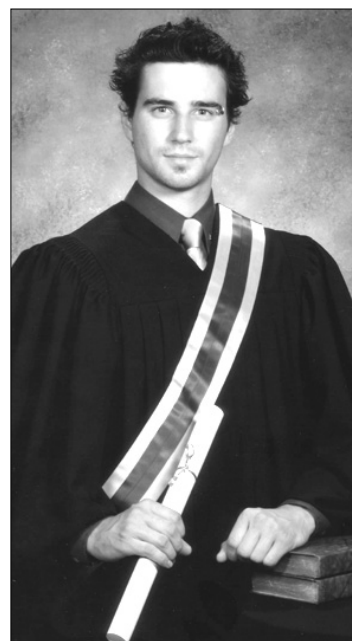
A.a. Feliksui Ankudavičiui iškeliauvus amžinybėn, užjausdama Salomėją Andriulienę, jos seseris ir brolius, Sigita Aušrotienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$25.

Petras ir Zuzana Jonikai, dėkodami Aukščiausiajam už suteiktą gerą sveikatą, kad galėjo abu kartu gyvendami sulaukti šešiasdešimt metų sukakties, *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

A.a. Konstancijai Blūžienei mirus, nuoširdžiai užjausdami dukrą Dalią ir jos šeimą, brolienę Bubniene, jos šeimą Lietuvoje bei Amerikoje, Vanda ir Petras Šidlauskai *Tėviškės žiburiams* aukojo \$25.

PAREMKITE *Tėviškės žiburius* auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi - TŽ leidėjai

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8
NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m..

MARIUS BULOTA,

Ryčio ir Vilijos Bulotų antrasis sūnus, baigė elektrikos inžinerijos mokslus "Université de Sherbrooke" 2005 m. gruodžio mėn. Jis labai pasižymėjo savo veikla to universiteto Inžinerijos studentų sąjungoje. Dalyvavo kongresuose ir organizavo studentų suvažiavimus. Buvo studentų atstovas universiteto administracijos valdyboje. Aktyviai dirbo steigiant *Engineers without Borders* skyrių savo universitete ir dar palaiko ryšius su šia tarptautine organizacija. Mariaus nuotrauka išspausdinta šių metų Sherbrooko universiteto fondo reklamoje. Sausio mėnesį Marius keliais gyventi į Britų Kolumbiją ir ten dirbti. Būdamas didelis slidinėjimo mėgėjas, Marius pasirinko gyventi prie kalnų.

FINNAIR SUMMER 2006 FLIGHTS FROM TORONTO TO NORTHERN EUROPE ON SALE NOW

Finnair Direct Summer Flights from Toronto to Helsinki are on sale now! Fly non-stop to Northern Europe between June 8 and September 7, 2006. Call and book today to save with the Early Bird rates. In addition, Finnair operates daily code-share flights from Vancouver, Toronto and Montreal via London, U.K. and from New York with many convenient connections from Canada. Book online at www.finnair.com/ca or call us at 416 222-0740 or 1 800 461-8651.

TORONTO

Anapilio žinios

• Praėjusį savaitgalį minėjo-me Sausio tryliktąją, kada Vilniuje beginklė lietuvių minia gynė paskelbtąją Lietuvos valstybės nepriklausomybę, ir 14 paaukojo savo gyvybes.

• Sausio 29, sekmadienį, šaukiamas visuotinis parapijos susirinkimas parapijos salėje po 11 v.r. Mišių. Prašome kuo daugiau parapijiečių tą dieną atvykti į 11 v.r. Mišias, kad galėtumėte susirinkime dalyvauti. Parapijos tarybos sekcijas prašome iki to laiko sušaukti savo posėdžius ir paruošti pranešimus susirinkimui. Finansinį pranešimą padarys Finansinė taryba.

• *Žodis tarp mūsų* knygelių sausio-vasario laidą platina A. Augaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

• Anapilio knygyne gautos naujos knygos: *Žymiosios XX amžiaus Lietuvos moterys* ir *Tėvynei jo plakė širdis*. Taipgi gauta *Lithuanian Heritage* žurnalo lapkričio-gruodžio mėnesių laida. Papi-gintai parduodama daug lietuviškų knygų bei plokštelių.

• Mišios sausio 22, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Adelę Katielenę; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje sausio 22, sekmadienį, 2 v.p.p. už a.a. Stepą Ignatavičių; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje sausio 21, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Antaniną Stonkienę.

• Šv. Jono lietuvių kapinėms \$100 aukuoja P.Z. Jonikai (mamos a.a. Monikos Jurksienės ir dukros a.a. Ritos Jonikaitės-MacMillan VIII mirties metinių proga).

Baužų šeima iš Lietuvos Žygaicių. Naujųjų metų proga sveikindama *Tėviškės žiburius*, prašė paskelbti sveikinimą Petriui ir Zuzanai Jonikams, švenčiantiems savo 60 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Pasirašė Remigijus, Edita, Gintautas ir krikšto duktė Gabytė.

A.a. Feliksui Ankudavičiui mirus, užjausdama Salomėja Andriulienė, Janina Empakerienė *Tėviškės žiburiams* aukuoja \$30.

KLB ŽINIOS

• Sausio 11 d. įvyko KLB krašto valdybos posėdis. Be valdybos narių pranešimų, buvo daug diskutuotinių klausimų, kaip būsimo tarybos suvažiavimo data ir vieta, biudžetas, Vakarų Kanados apylinkių rūpesčiai ir darbai, muziejaus-archyvo veikla, Kanados lietuvių bendruomenės kandidatai į 2006 m. PLB seimą.

• Krašto valdyba nuoširdžiai dėkoja TALKOS kredito kooperatyvui už \$3,500, Rodney apylinkės valdybai už \$300, V. Kazlauskui už \$100. Dėkojame apylinkėms, susimokėjusioms solidarumo įnašą: Londono - \$230, Otavos - \$405, Montrealio - \$325, Vasagos - \$200 ir Vinipego - \$300.

• Į Pasaulio lietuvių bendruomenės seimą, kuris įvyks rug-

Prisikėlimo parapijos žinios

• Sekmadienį per 10.45 v.r. Mišias buvo prisimininti Lietuvos laisvės kovotojai, prieš 15 metų, sausio 13-tąją žuvę prie Vilniaus televizijos bokšto.

• KLKM dr-jos parapijos skyriaus narių susirinkimas bus ši sekmadienį, sausio 22, po 12.15 v. Mišių parapijos salėj. Susirinkimo metu kalbės viešnia iš Lietuvos ses. Ignė Marijošiūtė.

• Sausio 12 d. palaidotas a.a. Albinas Kantvydas, 96 m. Kanadoj paliko produkraitę Ingą Molytę. Sausio 16 d. palaidotas a.a. Bronius Lūnas, 89 m. Kanadoj paliko brolių Joną Kriaučeliūną, dukterėčią Živilę Anderson ir seseris Janiną ir Elisę Lietuvoje. Lietuvoje mirė a.a. Oną Blauzdžiūnaitė, A. Petkevičienės pusėsėrė.

• Sriubos vakaronė, organizuojama parapijos tarybos labdaros sekcijos, kurios pelnas skiriamas Kauno "Caritas" ir Vilniaus "Betanija" alkanų maitinimo virtuvėms, vyks vasario 26 d. parapijos salėje.

• Krikščionių vienybei skirtos ekumeninės pamaldos vyks kovo 22 d., 7 v.v. Prisikėlimo parapijos šventovėj.

• *Žodis tarp mūsų* sausio ir vasario mėn. knygutės yra padėtos šventovės prieangyje. Kaina \$5.

• Norintys papildyti 2005 metų aukas parapijos persikėlimo skoloms mokėti ar kitiems labdaros darbams, valdžios mokesčių įstatymams leidžiant, gali tai padaryti iki sausio mėnesio pabaigos.

• Mišios sekmadienį, sausio 22: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Liną Kaledinską; 10.45 v.r. už a.a. Oną Anskienę, už a.a. Zenoną ir Kazimierą Jasinauskus, už a.a. Juožą Zorubą ir Viktorą Grambą; 12.15 v.d. už a.a. Antaną, Sofiją ir Juožą Bubelius.

A.a. Henrikui Sukauskui mirus, užjausdami jo žmoną Liudmilą, dukrą ir sūnus, Aldona ir Pranas Skilandžiūnai *Tėviškės žiburiams* aukuoja \$50.

Lietuvių Namų žinios

• Sausio 15 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 190 svečių. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino Kultūros komisijos narys A. Kynas. Svečių knygoje pasirašė K. Čeponis iš Čikagos, S.M. Bukinai, R. Panchenko iš Toronto, S. Petrauskienė iš Kauno.

• Labdaros valdybos posėdis įvyks sausio 17 d., 7 v.v. Slaugos namuose, o Lietuvių Namų valdybos – sausio 18 d. LN seklyčioje.

• Lietuvių Namams reikalingi ūkvedys ir baro tarnautojas. Darbai nepilnam laikui (part time). Suinteresuoti prašomi kreiptis darbo valandomis į LN raštinę arba skambinti tel. 416 532-3311.

• Vasario 19, sekmadienį, Lietuvių Namuose koncertuos Lietuvos estrados žvaigždė Edmundas Kučinskas. Dėl platesnės informacijos skambinti tel. 416 892-4323.

• Sausio 15 d. Klaipėdos krašto atvadavimo ir 1991 m. Sausio 13 d. įvykių minėjimas įvyko pakilioje dvasioje. Paskaitininkai B. Stundžia ir L. Malcas išsamiai apžvelgė šiuos istorinius, Lietuvai reikšmingus įvykius. E. Namikienė skaitė eiles, atitinkančias minėjimo temą. Daug plojimų susilaukė L. Turūtaitės ir V. Mašalo duetas. Minėjimo pabaigoje visi su ansambliu "Daina" įsijungė į ispūdingą lietuvių pamėgtą dainą *Ažuolai žaliuos žemėj Lietuvos*. Minėjamą pradėjo ir padėkos žodį tarė Kultūros komisijos pirm. V. Kulnys. Minėjamą vedė vicepirmininkė R. Snowden. Renginį ruošiant prisidėjo L. Balsienė, R. Bekerienė, A. Kynas.

• Sausio 22 d., 1.30 v.p.p. "Investors Group" finansų konsultantas A. Zablockas kalbės apie RRSP ir RRIF taupymo ir investicijų galimybes.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį, sausio 22, pamaldos 11.15 v. ryto.

• Sausio 8 d. gimė Nolan Konrad Meyer. Džiaugiasi tėveliai Loreta Šturkaitė-Meyer ir Jonas Meyer bei seneliai Irma ir Petras Šturmai. Juos sveikina klebonas ir parapijiečiai.

Muziejaus-archyvo žinios

• Muziejaus-archyvo išlaikymui Lietuvių tautodailės instituto Toronto skyrius aukuoja \$1,000.

Maironio mokyklos žinios

• Dėmesio, tėveliai! Sausio 28 d. bus fotografuojami mokiniai. Prašome visus atitinkamai apsirengti. 8-tos ir 12-tos klasės mokinius prašome atvykti apsirengus baltais marškiniais ir kaklaraiščiu.

• Vasario 4 d. Tėvų diena. Maloniai kviečiame visus aplankyti savo vaikų klasės mokytojus ir su jais trumpai pasikalbėti.

Živilė

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122

namų: (905) 848-9628

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Aušros Vartų parapijos komitetas sausio 29, sekmadienį, rengia klebono kun. Ričardo Birbilo išleistuves ir kartu naujojo klebono kun. Vytauto Gedvainio sutiktuves. Šiame renginyje dalyvaus monsinjoras Michel Parent iš Montrealio kurijos ir prelatas Edmundas Putrimas. Programą atliks muz. Aleksandras Stankevičius ir vaikų chorelis. Ta proga bus paruoštas

vaišių stalas (auka \$15). D.S.

Šv. Kazimiero parapija

"Aukšinis ratelis" rinksis ketvirtadienį, vasario 9 d. Visi pensininkai kviečiami atsilankyti. Suėjimas nuo vidurdienio iki 4 v.p.p.

Šv. Elzbietos dr-jos susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 5. Narės prašomos atsinešti narių knygutes, užsimokėti 2006 m. mokestį. V.L.

Šv. Kazimiero parapijos 100-čio jubiliejaus rengimo komitetas. I eilėje iš k.: Alice Skrupskytė, Joana Blauzdžiūnienė, klebonas kun. Aloyzas Volskis, Roma Lietuvninkas-Pingitore, Joana Adamonytė; II eilėje iš k.: Guy Zenaitis, Vida Lietuvninkaitė, Linda Visockis-Poole, Aleksandras Stankevičius Ntr. Pat Pingitore

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.

1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3

TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981

Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Kaune atidaryta nauja sriubos valgykla. 2004 m. kovo mėn. Kauno arkivyskupas metropolitas S. Tamkevičius pašventino "Caritas" globoje Partizanų g. 5 naujai atidarytą sriubos valgyklą. Naują ir modernią valgyklos įrangą padėjo įsigyti Olandijos katalikų fondai. Nors miesto savivaldybė duoda patalpas nemokamai ir užmoka už elektrą, bet maisto

kainos nuolat kyla, o ir vargšų, ypač pensininkų, skaičius vis didėja. Anot Kauno "Caritas" reikalų vedėjos Onutės Virbašiūtės, jeigu nebūtų išeivių, ypač Kanados lietuvių aukotojų, būtų sunku išlaikyti virtuves vargšams. Nuotraukoje – Kauno vicemeras įteikia dokumentus naujos valgyklos vedėjai. (Ntr. iš V. Priščeponkos archyvo) vip

"BALTIC TREE SERVICE". Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagražinsiu jūsų kiemo vaizdą! Darius Lelis: 647-519-2299 (nešioj.)

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūsta per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

IEŠKAU PIRKTI moteriškus tautinius drabužius. Skambinti Rūtai tel. 416-762-9311.

TAUTIETIS, turintis nuosavo miško, šiaurės Lietuvoje 13 sklypų, kurių bendras plotas apie 57 ha, nori parduoti užsieniečiams arba užsienio lietuviams už sutartą kainą. Kreiptis: Antanas Suokas, neš. tel. 865063972 arba 860088613. Galima taip pat gauti papildomos informacijos per Violetą Lapeikienę el-paštas viola450@mail.ru

Argentinios lietuvių jaunimo sąjunga (ALJS) SVEIKINA Kanados lietuvius

Les deseamos a Usted y a su familia una Navidad llena de bendiciones y un Año Nuevo colmado de paz, salud y trabajo.

Sveikiname Jus su šv. Kalėdomis ir Naujaisiais - 2006 metais. Linkime Jums ir Jūsų artimiesiems geros sveikatos, gausaus vaišių stalo ir visų troškimų išsipildymo.